ΠΙΟΝΕΡΟΣ



12

ΕΛΙΝΙΚΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΤΥ ΔΟΝΜΠΑΣ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΣ
1936

ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΙΣ ΤΑΚΣΙΣ ΝΑ ΙΣΕ ΕΤΙΜΟΣ!

ΠΙΟΝΕΡΟΣ

ΠΙΟΝΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΥ ΟΜΠΚΟΜ ΤΥ ΚΟΜΣΟΜΟΛ ΤΥ ΔΟΝΜΠΑΣ ΚΕ ΤΥ ΛΚΠ ΤΙΣ ΥΣΣΔ

ΧΡΟΝΟΣ VI ΑΡ. 12 (65)

ΔΕΚΕΜΒΡΙΣ 1936

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

СОДЕРЖАНИЕ:

ΣΤΟ ΦΟΤΟ (τυ εκςόφιλυ): ο Β. Ι. Λένιν κε ο Ι. Β. Στάλιν στο άμεσο καλόδιο.

Ο ΔΙΜΙΥΡΓΟΣ ΤΙΣ ΑΝΘΡΟΠΙΝΙΣ ΕΦΤΙΧΙΑΣ



Πάνο απ' τυς πολικύς πάγυς κε πάνο απ' τις ζεςτές χόρες τον τροπικόν ανάμεςα απ' τα βυνά, ανάμεςα απ' τα ςίνορα τον κρατόν —πάνο απ' όλι τι γι ακυότανε ςτον εθέρα ι φονί τυ μεγάλυ αρχιγύ τις Χόρας τον Εφτιχιζμένον.

'Οταν έπεφτε πάνο ςτι Μόςχα ι ακςέχαςτι αφτί βραδιά ςε άλες χόρες ίτανε βαθιά νίχτα, κε ςε άλες έβγενε ο ίλιος. Στιν ιροικί ρεςπυμπλικάνικι Μαδρίτι ίτανε ι όρα τρις μ.μ. Σε άλες χόρες ίτανε χιμόνας, ςε άλες—καλοκέρι. Μα παντύ ι άνθροπι, — εκατοντάδες, εκατομίρια άνθροπι ςταματόντας τιν ανάςα-τυς, ακύανε το λόγο πυ ερχότανε απ' τι Μόςχα. Πολί τον ακύανε, κριφά απ' τα φαςιςτικά λαγονικά. Πολί ακύανε δίχος να καταλαβένυνε τις λέκςις. Μα κ' εκίνι, πυ δεν καταλαβένανε ςαν να νιόθανε μέςα-τυς τιν πεπίθιςι, τιν ίρεμι δίναμι, πυ αναςένι ι κάθε-τυ φράςι: το ν' ακύςις αφτί τι φονί—ίνε μεγάλι ιποςτίρικςι ςτον αγόνα!

'Ολος ο κόζμος άκυε τον Στάλιν.

Ι μέρα αφτί θα μίνι χιλιάδες χρόνια ςτι μνίμι τις ανθροπότιτας. Πολί-πολί κερό ι πατέρες θα διγύντε ςτα πεδιά-τυς τι θαβμάςια δίγιςι για τιν παραμιθένια μέρα, οπόταν όλος ο κόζμος άκυε ιςιχαζμένος τα λόγια τυ μεγάλυ Στάλιν για το ςοβιετικό Σίνταγμα, όπυ ίτανε γραμένα όλα όςα κάτο απ' τιν καθοδίγιςι τυ κομυνιςτικύ κόματος κέρδιςε ο ςοβιετικός λαός ςτα 19 χρόνια τυ πιζματόδικυ κε δίςκολυ αγόνα. Κι' από γενιά ςε γενιά θα φέρυνε ςτιν καρδιά-τυς με απεριόριςτι αγάπι τι φοτινί μορφί εκίνυ, πυ έδικςε ςτιν ανθροπότιτα τον αλιθινό δρόμο προς τιν εφτιχία,— τι μορφί τυ ανθρόπυ «με κεφάλι

επιςτίμονα, με πρόςοπο εργάτι κε φορεςιά απλύ στρατιότι». 'Ετςι περίγραπςε τον αρχιγό ο γάλος ςίντροφος, ο ςινγραφέας κε κομυνίςτις Ανρί Μπαρμπίς.

Φτάνι να κλίςι κανίς από μας τα μάτια-τυ—κι'αμέςος, ςαν πρόςοπο τυ πιο ακριβύ, τυ πιο αγαπιμένυ-μας ανθρόπυ, ζογραφίζετε ι μορφί τυ καρδιακύ-μας αρχιγύ. Τον φανταζόμαςτε μια τριγιριζμένο από πεδιά, μια με απλομένο το χέρι ςτις γραμές τον μαχιτόν για να τυς χερετίςι, μια να μιλάι απ'το βίμα ςτυς καλίτερυς ανθρόπυς τις χόρας, μια να βαδίζι ορμιτικά πάνο ςτιν ανικςιάτικι φυντομένι γι, για να εκςετάςι τις κενύριες μιχανές, μια να μιλάι με κανένα ακαδιμαικό, για τα πιο τολμιρά επιςτιμονικά προβλίματα.

Κι' εμίς το κςέρυμε καλά: όλα όςα κάνι, τα κάνι για να ζι καλίτερα ο καθένας-μας.

* * *

Ανάμεςα από πολά χρόνια φίλακςε ο Ιοςίφ Βιςαριόνοβιτζ μια ανάμνιςι, για ένα περιςτατικό πυ μπορύςε να φανί ςε μερικύς όχι κε τόςο ςιμαντικό.

Αφτό έγινε ςτι Σιβιρία εκίνα τα μακρινά χρόνια, απόταν ο Ιοςίφ Βιςαριόνοβιτζ εκςορίςτικε ςίμφονα με τιν απόφαςι τυ τςαρικύ δικαςτίριυ. Τιν άνικςι, όταν φύςκοςε το νερό τυ ποταμύ, καμιά τριανταριά άνθροπι πίγανε ςτο ποτάμι να μαζέπςυνε κςίλα, πυ τα παρέςιρε ο μονιαζμένος τεράςτιος ποταμός. Το βραδι γίριςαν ςτο χοριό, μα δίχος ένα τυς ςίντροφο. Στιν ερότιςι: πύ ίνε ο τριακοςτός, απάντιςαν αδιάφορα, ότι ο τριακοςτός «απέμινε εκί».

—Μα πός, απέμινε;—ρότιςε ο Ιοςίφ Βιςαριόνοβιτζ.

—Μα τί ροτάς ακόμα; φένετε, πνίγικε—απαντίςανε. Κε τότε κιόλας ο ένας-τυς άρχιςε να βιάζετε για κάπυ, λέγοντας, ότι «θάπρεπε να πάγο να ποτίςο τι φοράδα».

Κε το ότι ιπάρχυνε τέτιι άνθροπι, πυ μπορύνε να λιπύντε το ζόο περιςότερο από τον άνθροπο, μπίκε βαθιά ςτι μνίμι τυ Ιοςίφ Βιςαριόνοβιτζ.

Κε πολά χρόνια ίςτερα, όταν αποφιτύςαν ι ακαδιμαικί τυ Κόκινυ Στρατύ, ςτις 4 τυ Μάι τυ 1935, διιγίθικε γι'αφτό το περιςτατικό, ιπενθιμίζοντας, ότι ςτι Σοβιετικί χόρα χριάζετε με πραγματικί φροντίδα κι' αγάπι να φερόμαςτε με τον άνθροπο.

Ο ίδιος ο Ιοςίφ Βιςαριόνοβιτζ πάντα δίχνι το παράδιγμα για το πός πρέπι να φερόμαςτε προςε-



Ι. Β. ΣΤΑΛΙΝ

χτικάζκε με φροντίδα.

Διο μέρες πριν απ'το λόγοτυ μπροστά ςτυς ακαδιμαικύς ςτις 2 τυ Μάι τυ 1935, ο ςίντροφος Στάλιν ίρθε ςτο Κεντρικό αεροδρόμιο. Εκίνι τι μέρα ο λαικός κομιςάρος τις άμινας Κλιμέντ Εφρέμοβιτζ Βοροςίλοφ παρυςίαςε ςτον ςίντροφο Στάλιν τον απςιλόκορμο γαλανομάτι αεροπόρο Βαλέριι Τζκ'λοφ, εκίνον πυ ίςτερα από ένα χρόνο κςεκίνιςε για το δοκςαζμένο πέταγμα πάνο ςτο «ςταλινικό δρομολόγιο».

Ο ςίντροφος Στάλιν τότες ρότιςε:

—Γιατί δεν χριςιμοπιύτε το αλεκςίπτοτο, μα προςπαθατε ςινίθος

να γλιτόσετε το αεροπλάνο;

—Το αεροπλάνο ίνε ακριβό,— απάντισε ο Τζκάλοφ. —Πετό με πιραματικά ακριβά αεροπλάνα κε δε θέλο να τα καταστρέπσο. Προσπαθό να γλιτόσο το αεροπλάνο κ'έτσι γλιτόνο κε τον εαφτόμυ.

Ο σίντροφος Στάλιν ίπε, ότι πρέπι ιποχρεοτικά να χρισιμοπιί το αλεκσίπτοτο κι'αν θα πάθι τίποτα το αεροπλάνο στον αέρα, τότε πρέπι να γλιτόσι τι ζοί-τυ. Πρότα απ'όλα!

—Ι ζοί-σας ίνε για μας πιο ακριβί, άπο κάθε μιχανί, — τόνισε ο σίντροφος Στάλιν.

'Ολι, όσι ίχανε τιν εφτιχία να σιναντίσυνε προσοπικά τον σίντροφο Στάλιν, τονίζυνε για μια θαβμάσια ιδιότιτα τυ Ιοσίφ Βισαριόνοβιτζ: όταν μιλάι μ'έναν άθροπο οπιασδίποτε ιδικότιτας δίχνι τις πιο βαθιές γνόσις σ'αφτό τον κλάδο. !Ετσι μιλάι ο σίντροφος Στάλιν με τυς γεολόγυς, χιμικύς, γιατρύς, καλιτέχνες, κονστρύκτορες, αεροπόρυς.

Ο κινορεζισέρ Ντοβζένκο λέι για μια κυβέντα-τυ με τον σίντροφο Στάλιν. 'Εγινε λόγος για το Πανενοσιακό ινστιτύτο τις πιραματικίς ιατρικίς πυ διμιυργίτε στι Μόσχα με τιν προτοβυλία τυ σίντροφυ Στάλιν.

—Σ'αφτό το ινστιτύτο δίνυμε τεράστια, πανκόζμια σιμασία,—ίπε ο Ιοσίφ Βισαριόνοβιτζ. —Βάζυμε μπροστά-τυ να λίσι τα πιο μεγάλα προβλίματα, ος το πρόβλιμα τις παράτασις τις ανθρόπινις ζοίς...

Ο σίντροφος Στάλιν σκέφτικε για μια στιγμί:

—Ος τιν παράτασι τις ανθρόπινις ζοίς, Ντοβζένκο,—επανέλαβε, χαμογελόντας ίρεμα κε σκεφτικά.

Πραγματικί αγάπι για τον άνθροπο, γνίσια ανθρόπινι εφτιχία—νά για τί σκέφτετε πάντα ο σίντροφος Στάλιν.

Γι'αφτί τιν αγάπι το κομυνιστικό κόμα οδιγύσε τυς εργαζομένυς στις μάχες τυ εμφίλιυ πολέμυ. Γι'αφτί τιν αγάπι πολί απ' τυς καλίτερυς ανθρόπυς δόσανε τι ζοί-τυς. Γι'αφτί τιν αγάπι αλίπιτα χτιπύσαμε κε θα χτιπύμε τυς εχτρύς τυ λαύ.

Σαν επικίροσι αφτίς τις μεγάλις αγάπις διμιυργίθικε το θαβμάσιο Σίνταγμα τις Χόρας τον Σοβιέτ—το Σίνταγμα τις σοσιαλιστικίς ζοίς.

Κε διμιυργό αφτύ τυ Σιντάγματος με θερμί εβγνομοσίνι ονομάζυμε τον πιο μεγάλο διμιυργό τις ανθρόπινις εφτιχίας—τον Ιοσίφ Βισαριόνοβιτζ Στάλιν.

Α. ΔΙΜΙΤΡΙΥ

ΚΕΝΥΡΙΟΣ ΙΛΙΟΣ

Ο καπετάνιος βγίκε στο γεφίρι
Κε κςέςπαςε ι μπόρα τις χαράς.
Ανκάλιαςε τον καρδιακό-μας κίρι
Θερμίς αγάπις κίμα μονομιάς.
Κε πέςανε τα ςίνορα μπροςτά-τυ.
Τον χερετύςαν άπιρες φιλές:
Εδό, ιλιολυζμένα τα πεδιά-τυ
Κ'εκί, πυ ζυν σε τρόγλες ςκοτινὲς.
Σα χίμαρος το ράδιο κςεκινύςε.
Πλιμίρα πλάκοςε κ'εδό κ'εκί.
Κιλόντας ςτον αθέρα διαλαλύςε
Ν'ακύςυνε κ' ι κςένι κ' ι δικί.
Κςεςκύφοτι, περίφανι, με ζίλο
Ακύγαμε στι χόρα-μας εδό
Ελέφτερι το δάςκαλο κε φίλο,
Το ςίντροφο, πατέρα κι' αρχιγό.
Κι'ακύγανε κριφά, ςινκινιμένι,
Χορίς ν'αφίςυν λέκςι να χαθί,
Ψιλά κρατόντας τι γροθιά ςφιγμένι,
Ι ςκλάβι δυλεφτάδες αδερφί.
Τυ κάκυ δε χαθίκανε χιλιάδες
Να κςιμερόςι, τ'όνιρο να βγι,
Να πάψυν να ποτίζυν ι ραγιάδες
Με δάκρια πένθυς τι μιτριά-τυς γι.
Ο λόγος άνικςε πλατιά να δύμε
Οριζοντες κενύριυς, λαμπερύς.
Στι ςτράτα-μας ςφιχτά θ'ανκαλιαςτύμε
Αδερφομένι μ'όλυς τυς λαύς.
Ι ανθροπότιτα θαρίς μιλύςε
Ολάκερι, κι'αγάπι φλογερί
Για τυς ανθρόπυς ι φονί ςκορπύςε
Πυ ςπέρνυν κε χτιπύν με το ςφιρί.
Σε πλάκα λακςεμένο τυ γρανίτι
Μ'ατςάλινο ζμιλάρι κι'αντρικό,
Στις ςάπιες βάςις χόνι διναμίτι
Το μανιφέςτο το ςταλινικό.
Το κάθε γράμα-τυ θαρίς κι'αχτίδα,
Φος άζβιστο ςκορπά κε προςκαλί.
Ελέφτερι, μεγάλι-μυ πατρίδα,
Μεγάλοςες ακόμα πιο πολί.
Κενύριος ίλιος άναπςε στι γί-μας,
Ψιλά κ'εόνια θα φενκοβολά.

Στι μνίμι θα ριζόςυν ι κερί-μας.
Για μας ο κόζμος πάντα θα μιλά.
Ας κςεχιθύν ακράτιτα τραγύδια
Χαρμόςινα, θριάμβυ κ' ιχιρά.
Αμάραντα φιτρόνυνε λυλύδια.
Φολέβι στις καρδιές-μας ι χαρά.

Νοέμβρις 1936

K. ΚΑΡΒΟΝΙΔΙ

ΣΤΟΝ ΙΓΕΤΙ-ΜΑΣ

Δεν ίμυν' μες' στι ςάλα τυ Κρεμλίνυ
Τιν όπςι-ςυ να δο τιν πατρικί,
Τον λόγον-ςυ βαθίτερα να νιόςο
Τι δίναμι, τι ζίςι, τιν ορμί.

Δεν ίμυν μες' στι ςάλα τυ Κρεμλίνυ
Τα πρόςοπα να δο τα γελαστά,
Τα βλέματα να δο, π'ανθοβολύςαν
Κε στρέφονταν μ'αγάπι κε χαρά

Σε ςένανε πατέρα-μας κ'ιγέτι,
Τις όμορφις ζοίς-μας εμπνεφστί,
Τις Νίκις-μας — Παντιέρα δοκςαζμένι,
Τις χόρας-μας — τρανέ οδιγιτί.

Μα όταν απ'το βίμα ι φονί-ςυ,
Πυ κάνι να μας χέροντ' ι καρδιές,
Ακύστι κε χιλιόστομες τυ κόζμυ
Κςεςπάςανε εφτίς ζιτοκραβγές.

Μυ φάνικε πος ίμυνα κοντά-ςυ
— Κι'ας ίμυν απ'τι Μόςχα μακριά —
Κε ς'άκυγα το λόγο, πυ με πάθος
Περίςιο μας φτερόνι τιν καρδιά.

Κε όταν ι Λαί, πυ με το γέμα
Τιν πιο καλί κερδίςανε ζοί,
Τραγύδιςαν κε ίταν το τραγύδι
Ελέφτερο ςα ζέφιρυ πνοί.

Περίφανος γι'αφτίνε τιν ορέα,
Τιν πλύςια κε ανθόςτροτι-μας γι
Μαζί με τα μιλιύνια τις Πατρίδας
Τραγύδιςα κ'εγό τι Διεθνί.

Συχύμι, Δεκέμβρις τυ 1936.

ΤΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΥ Ι. Β. ΣΤΑΛΙΝ

Πριν από σαράντα οχτό χρόνια στο τετρατάξιο ιερατικό σχολιό τυ Γόρι πίγενε ένα χαμιλό αγόρι με τιν τσάντα περαζμένι στις πλάτες.

Ίτανε γιος ενός τσανκάρι κε μιας πλίστρας απ' το Γόρι. Το μεροκάματο τις ικογένιας ίτανε πολί μικρό, μα ι στοργικί μιτέρα φρόντιζε με όλες τις δινάμις-τις να μιν ίνε ο μοναχογιός-τις χιρότερος από τ' άλα πεδιά. Το αγόρι ίτανε πάντα ντιμένο ταχτικά κε καθαρά. Φορύσε μαβί παλτό κε απσιλά ποδίματα. Κάτο απ' το κετσεδένιο καπέλο κιτάζανε έφθιμα τα ζοντανά κε μαβριδερά-τυ μάτια, στα χέρια-τυ φορύσε νκρίζα πλεγμένα γάντια κε στο λεμό-τυ ίτανε τιλιγμένι μια πλατιά κόκινι σάρφα.

Απ' αφτί τι σάρφα τον γνόριζαν από μακριά ι σιντρόφι-τυ.

— Νά, έρχετε ο Σόσο-μας,—φονάζανε κε τρέχανε στιν απαντί-τυ, γιατί τον αγαπύσανε πολί στο σχολιό: ίτανε τόσο ζοιρός, ζβέλτος, δινατός, έπεζε επιδέξια τόπι κε τόσο καλά ίξερε να διαλέγι τυς πέχτες όστε ι παρτίδα-τυ πάντα νικύσε στο πεχνίδι.

Μα δεν ίτανε αρχιγός μόνο στά πεχνίδια, όταν ίχανε διαλίματα κε ανάπαψι,—κε στα μαθίματα ίτανε πάντα ένας απ' τυς πρότυς.

Όταν ο δάσκαλος ροτύσε στιν τάξι: «Πιός το ξέρι;» κε κανίς απ' τυς μαθιτές δεν μπορύσε να απαντίσι σε κάπια δίσκολι ερότισι, όλι κιτάζανε τον Σόσο Ντζυγασβίλι. Αφτός το δίχος άλο μπορί να απαντίσι: γιατί ίξερε τόσα λογιό-λογιό ενδιαφέροντα πράματα, για τα οπία ποτέ δεν έλεγε τίποτα ο δάσκαλος.

Μέσα στιν τσάντα-τυ πυ ίτανε καμομένι από κόκινο μπασμά, μαζί με τα διδαχτικά-τυ βιβλία ίτανε πάντα ακόμα κανένα βιβλίο: σ' όλο το λέφτερο κερό-τυ κι' όταν το μάθιμα ίτανε βαρετό, ο Σόσο διάβαζε. Πόσα βιβλία διάβασε! Ι βιβλιοθίκι τυ σχολιύ πολί γλίγορα δεν ίχε πια γι' αφτόνα ενδιαφέροντα βιβλία, κι' άρχισε να τα πέρνι απ' τον Αρσέν Καλαντάντζε—απ' το βιβλιοπολίο.

Θιμότανε καλά όλα, όσα διάβασε, κε μπορύσε πάντα να διιγιθί πολά ενδιαφέροντα πράματα.

Ακόμα κ' ι ενίλικι ακύανε πολί τα διιγίματά-τυ κε σιχνά ι σεβάζμιι γέρι τυ Γόρι παρακαλύσανε το αγόρι να τυς διιγιθί κάτι.

— Εφχαριστό, Σόσο,—τυ έλεγε ο μπάρμπας τυ σιντρόφυ-τυ Τιτβινάντζε,—νάρχεσε σε μας πιο σιχνά.

Μα ο Σόσο Ντζυγασβίλι δεν πίγενε πρόθιμα σε κάθε σίντροφο,—δεν αγαπύσε να πιγένι στα σπίτια τον πλυσίον.

Ο σιμαθιτίς-τυ Γογοχία κατικύσε στο σπίτι τυ θιύ-τυ κε στιν αβλί αφτύ τυ σπιτιύ, σε μια καμαρύλα σιμά στο μαγιριό, κατικύσε ο τσανκάρις Βισαριόν Ντζυγασβίλι με τι γινέκα-τυ κε το πεδί-τυ. Ι κατικία ίτανε άσκιμι: έμπεναν μέσα ίσια απ' τιν αβλί—δεν ίχε κανένα σκαλοπάτι, το πάτομά-τις ίτανε στρομένο με τύβλα, το μικρό παραθιράκι έδινε λίγο φος. Ι καμαρύλα ίτανε πολί μικρί: μέσα-τις χορύσανε μόνο τα σκαμνιά, το τραπέζι, κε το ξιλοκρέβατο, πυ ίτανε σκεπαζμένο με αχιρένια ψάθα. Ο Γογοχία κάμποσες φορές τι μέρα έτρεχε κάτο σ' αφτί τι στενόχορι καμαρύλα, μα πολί σπάνια κατόρθονε να τραβίξι τον Σόσο Ντζυγασβίλι απάνο, στι μεγάλι-τυς κατικία.

Στο μικρό Γόρι ίτανε λίγα σχολιά, κε γι' αφτό τα πεδιά τον πλύσιον τυ Γόρι ίτανε ανανκαζμένα να σπυδάζυν μαζί με τα πεδιά τις φτοχολογιάς, κε σε κάθε τάξι ίτανε διο ομάδες, διο κόματα... Ο Σόσο Ντζυγασβίλι, βέβεα, ίτανε στο δέφτερο—με «τα πεδιά τον ζιτιάνον κε κακομιριαζμένον»—έτσι περιφρονιτικά τυς ονόμαζε ο δάσκαλός-τυς Ιλυρίντζε.

Μα οστόσο ι δασκάλι, ίτανε ανανκαζμένι

να τον αναγνορίσυνε για πρότο μαθιτί. Ο Σόσο Ντζυγασβίλι ίχε θαβμάσιο μνιμονικό κε ίκσερε πολί περισότερα από τα άλα πεδιά.

Μερικές φορές ι δάσκάλι γιρέβανε αφορμί να τα βάλυνε μαζί-τυ: τί νομίζετε, αφτό το πεδαρέλι μπορί να φανταστί, ότι κσέρι περισότερα από τυς δασκάλυς-τυ! Κε νά τον φονάζανε έκσο απ'τι σιρά στον πίνακα, τον ροτύσανε απ' όλο το περαζμένο πρόγραμα, τυ δίνανε πονιρές εροτίσις.

Μα ο Σόσο Ντζυγασβίλι δεν φοβότανε αφτές τις ανεπάντεχες εροτίσις. Απαντύσε ίσιχα. Αν θα έλεγε τίποτα, ίτανε πλέρια βέβεος ότι αφτό έτσι κε ίνε,—αλιότικα ύτε μιλύσε.

Μια φορά ο δάσκαλος Ιλυρίντζε, αφτός ο ίδιος, πυ κορόιδεβε τα πεδιά τον φτοχόν, τον ρότισε:

— Πόσα βέρστια ίνε απ' την Πετρύπολι ος το Πετεργόφ;

Ο Σόσο απάντισε.

Μα, φένετε, ότι ο δάσκαλος κι' ο ίδιος δεν το ίκσερε καλά ίτε ίθελε να μπερδέψι το πεδί.

— Έτσι νομίζις;—τον κσαναρότισε περιφρονιτικά.

— Αφτό εγό το κσέρο,—απάντισε ο Σόσο.

— Κάνις λάθος,—ίπε ο δάσκαλος.

— Όχι, εσίς κάνετε λάθος,—απάντισε το πεδί.

— Πός τολμάς να λογοφέρνις μαζί-μυ;—θίμοσε ο δάσκαλος.

— Κσέρο, ότι έχο δίκιο,—επέμενε ο Σόσο.

Ο δάσκαλος άρχισε να φονάζι κε να βρίζι.

Μα το πεδί δεν ιποχορύσε. Στεκότανε, όρθιο, στο θρανίο κε κίταζε τολμιρά το δάσκαλο: τα μάτια-τυ άνιγαν κε γιάλιζαν . .

— Έχο δίκιο,—επανέλαβε.

Ο Ιοσίφ Ντζυγασβίλι ίκσερε περισότερα από τυς αλυς, ίτανε πρότος μαθιτις στιν τάκσι, μα ποτέ δεν καφχιότανε κε δεν έδιχνε μπροστά στα πεδιά τιν ιπεροχί-τυ. Ίτανε καλός σίντροφος κε βοιθύσε πάντα τυς πιο αδίνατυς. Τυς βοιθύσε να λίνυνε προβλίματα, ζογράφιζε μαζί-τυς γεογραφικύς χάρτες. Ο Ιοσίφ ζογράφιζε καλά αν κε τότες δε μαθένανε στο σχολιό να ζογραφίζυνε.

Μια φορά στιν τάκσι-τυς ίρθε να μάθι ένα πεδί, απ'τι Μινκρέλια. Μιλύσε άσχιμα τα γρυζίνικα, κε ι μαθιτές αρχίσανε να τον περιγελύνε για τιν προφορά-τυ. Μα ο Σόσο Ντζυγασβίλι κάπος τον σίμοσε κε τυ ίπε απλα:

— Θελο να μάθο μινκρέλικα. Θέλις να μάθο από σένα μινκρέλικα, κε σι να μάθις από μένα γρυζίνικα;

Ο Σόσο ίτανε τότες μόνο έντεκα χρονό.

Κε όταν έγινε δεκατρία χρονό ο Ιοσίφ Ντζυγασβίλι βοιθύσε πια τυς σιμαθιτές-τυ να καταλάβυνε τα πιο σοβαρά ζιτιματα.

Μια φορά όταν ίχανε καλοκερινές διακοπές πίγε να κάνι περίπατο με τον σίντροφό-τυ Γλυρτζίντζε. Τα πεδιά βγίκανε απαρατίριτα απ' την πόλι, περάσανε τι γέφιρα πάνο απ'τον ποταμό Κυρά, περάσανε τι σιδεροδρομικί γραμί, βρέθικαν έκσο απ'τιν πόλι σ'ένα πράσι ο λιβιδάκι κε κσαπλόθικαν στο χορτάρι.Ολόγιρά-τυς ιψόνονταν περίφανα τα βυνά, στο γαλάζιο υρανό γιάλιζε ο λαμπερός καλοκεριάτικος ίλιος. Ο Γλυρτζίντζε ενθυσιαζμένος άρχισε να μιλάι για το θεό. Ο Ιοσίφ άκυε, σόπενε, ίστερα ιπε ίσιχα:

—Κσέρις, μας κσεγελύνε, θεός δεν ιπάρχι . . .

Ο σίντροφός-τυ σάστισε: καμιά φορά από κανένα δεν άκυσε τέτια λόγια.

— Σόσο, τί λές;!

— Θα συ δόσο να διαβάσις ένα βιβλίο, απ' όπυ θα μάθις, ότι ο κόζμος κε όλι ι ζοί ίνε φτιαζμένα ολοσδιόλυ αλιότικα, κε όλα, όσα μας διγύντε για τον θεό,—ίνε ψέμα,—ίπε ο Ιοσίφ.

— Τί βιβλίο ίνε αφτό;—ρότισε ο Γλυρτζίντζε.

— Ίνε τυ Δαρβίνυ. Το δίχος άλο να το διαβάςις.—ίπε ο Ιοςίφ.

Το 1894, όταν έγινε 15 χρονό—ο Ιοςίφ Ντζογαςβίλι τέλιοςε το ςχολιό τυ Γόρι. Πιο πολί διακρίθ.κε ςτις απολιτίριες εκςετάςις. Στο ενδιχτικό-τυ ίτανε μόνο πεντάρες. Πίρε μάλιςτα κε δίπλομα επένυ γεγονός, πυ δεν ακύςτικε ς' αφτό το ςχολιό! Τα διπλόματα επένυ ςτο ιερατικό ςχολιό τα δίνανε ςινίθος μόνο ςτα πεδιά τον παπάδον κι' ο πατέρας-τυ ίτανε απλός τςανκάρις.

Πέραςε ςχεδόν μιςός εόνας.

Το μικρό γρυζίνικο πεδάκι μεγάλοςε κε έγινε μεγάλος αρχιγός τεράςτιας, ιςχιρίς χόρας, αρχιγός τον κομονιςτόν όλυ τυ κόζμυ, αρχιγός τον εργαζόμενον όλις τις γις κε τον λαον!

Δεν ίνε καμιά γονιά ςτον κόζμο, πυ να μιν επαναλαβένυνε με ενθυςιαζμό, ελπίδα, εβγνομοςινι, φοναχτα ίτε πςιθιριςτά το όνομά-τυ: ΣΤΑΛΙΝ!



Γ. Ι. ΠΕΤΡΟΒΣΚΙ

ΤΟ ΣΤΑΛΙΝΙΚΟ ΣΙΝΤΑΓΜΑ ΚΕ ΤΑ ΠΕΔΙΑ

'Ολος ο εργαζόμενος λαός τις ΕΣΣΔ ςιζιτύςε κάμποςυς μίνες το ςχέδιο τυ Σταλινικύ Σιντάγματος. Γι'αφτό το θαβμάςιο ιςτορικό ντοκυμέντο κςέρυνε κε τα πεδια-μας. Απ'τις κυβέντες ςτα πιονερικά τάγματα, απ' τον πεδικό-τυς τίπο ακύςανε κε διαβάςανε πια για το νέο Σίνταγμα. Κςέρυνε καλα, ότι απ'όλες τις μεριές τις απέραντις 'Ενοςις ι εργαζόμενι ςτέλνυνε τα καλίτερα λόγια τις εβγνομοςίνις-τυς ςτον αγαπιμένο-μας αρχιγό κε δάςκαλο ςτον ςίντροφο Στάλιν — ςτον διμιυργό τυ νέυ Σιντάγματος.

Κςέρυνε, ότι ι πατέρες κε ι μιτέρες-τυς προςπαθύςανε όςο μπορύςανε καλίτερα να ετιμαςτύνε για το ςινέδριο τον Σοβιέτ, όπυ ςιζιτιθικε κ'επικιρόθικε το ςχέδιο τυ Σταλινικύ Σιντάγματος. Κςέρυνε, ότι όλο κε πιο πλατιά κςετιλίζετε ανάμεςα ςτυς εργαζομένυς ι δυλεφτάδικι ςοςιαλιςτικί άμιλα για το πιός να εχτελέςι καλίτερα το πλάνο-τυ, πιός θα δυλέβι καλίτερα για τιν ιπόθεςι τις πατρίδας-μας, για τιν ιπόθεςι τυ ςοςιαλιςτικύ χτίςιμυ. Σίμα ςτις ιψικαμίνυς κε τα μαρτέν, ςτα ορίχια κε μεταλία, ςτυς ιλεχτρικύς ςταθμύς κε ςτα μιχανυργία, ςτυς κολχόζ·κυς ςοςιαλιςτικύς κάμπυς κε ςτον Κόκινο ςτρατό —παντύ ακύετε ι πρόςκλιςι τον ιρόον τις ςοςιαλιςτικίς δυλιάς.

Για το ςινέδριο τον Σοβιέτ ετιμαζόντανε κε τα πεδιά. Σ'όλες τις οργανόςις τον νέον πιονέρον έβραζε ι δυλιά. Προετιμάζανε δόρα για το ςινέδριο.

Σκεδόν ς'όλες τις λαικές ςινελέψις, ςτα πλένυμ τον ςοβιέτ, ςτα ςινέδρια τον ραιόν ερχόντανε ι αντιπρόςοπι τις νεολέας κε τον νέον πιονέρον με χερετιζμύς κε δίνανε τιν ιπόςχεςί-τυς να μελετίςυνε το Σίνταγμα, να μαθένυνε καλιτερα, για να καταχτίςυνε τις γνόςις, να μεγαλόςυνε τα πλύτι τις χόρας-μας κε να διναμόςυνε τιν ιπόθεςι τυ ςοςιαλιζμύ ς'όλο τον κόζμο. Στα λόγια κε τραγύδια-τυς κε ςτο περίφανο βίμα-τυς ςτις διαδιλόςις αντιχύςε ι εβγνομοςίνι-τυς προς τον μεγάλο Στάλιν, το κόμα κε τι ςοβιετικί κιβέρνιςι γι'αφτί τιν εφτιχιζμένι, ανθιρί ζοί, πυ έχυνε τα πεδιά ςτιν απέραντι χόρα-μας.

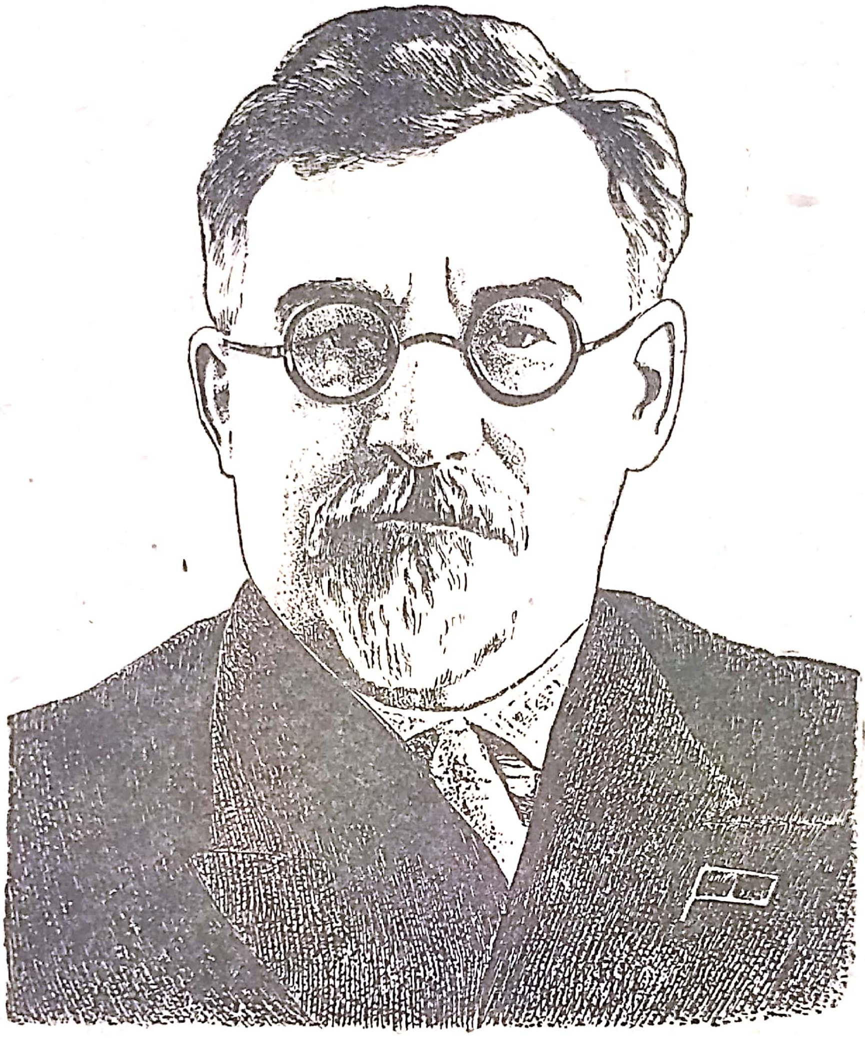
Αφτί ι ανθιρί ζοί αποτελίτε από τι γενικί εκπέδεψι για όλα τα πεδιά όλον τον εθνοτίτον, απ'τι δινατότιτα να έχυνε τα πεδιά τιν οργάνοςί-τυς τον νέον πιονέρον, όπυ διμιυργίθικαν όλες ι ςινθίκες για τιν ανάπτιξι πλατιάς κινονικίς αφτενέργιας. 'Οπος ςτιν πόλι, έτςι κε ςτο χοριό χτιςτίκανε τόρα πολά παλάτια, ςπίτια, κλύμπ, πλατίες, γονιές, φορπόςτ για τυς νέυς πιονέρυς. Πόςες ςπαρτακιάδες κε φεςτιβάλ, ολιμπιάδες κε καρναβάλια κε πολές άλες μαζικές διαςκεδάςις για τα πεδιά κε τι νεολέα οργανοθίκανε μόνο ςτο 1936! Το φανέρομα τις προτοβυλίας, ι ανάπτιξι τις ικανότιτας κε τον ταλέντον δεν έχυνε τέλος. Νά γιατί τόςο φυντόνι ι διμιυργικότιτα ςτι χόρα-μας, ι διμιυργικότιτα τον γέρον κε τον νεον.

Ι λιτερατύρα κε ι καλιτεχνία όλο κε περιςότερο πιγένυν ςτις μάζες κ' ι μάζες όλο κε περιςότερο πλυτίζυν τιν ανάπτιξί-τυς. Δοκςαζμένα τραγύδια αντιχύνε τόρα απ'τα χοριά ςτα ραιόν, απ'τα ραιόν ςτα κέντρα, απ'το ένα κράι ςτο άλο. Κάνυν χαροπί τιν καρδιά-μας, τραγυδύνε για τις επιτιχίες-μας ςτι δυλιά κε ςτι μάθιςι. Τραγυδύνε για τον κερό-μας, για τιν ζοί-μας κε εκφράζυνε τιν αγάπι ςτον ςίντροφο Στάλιν:

Το τραγύδι-μας ςτιν πάλι
Φτεροτές γενά ςτιγμές!..
Λόγος, θέλιςι τυ Στάλιν
Μας φλογίζυν τις καρδιές!

Μπολςεβίκικι, μεγάλι
Στρατιά βαδιζι μπρος.
Οδιγί παντύ ο Στάλιν
Ο ςοφός-μας αρχιγός.

Αφτί τι νέα ζοί κε τιν πραγματικί λαικί εφτιχία πρέπι να κςέρυμε να τιν εχτι-



Γ. Ι. ΠΕΤΡΟΒΣΚΙ

μύμε κε να τιν κσέρυμε καλά, γιατί ι νέα αφτί ζοί καταχτίθικε μέσα σε δίσκολο τακσικό αγόνα. Σαν τον υρανό απ'τι γι διαφέρι ι κατάστασι τον εργαζομένον απ'τιν κατάστασί-τυς στιν τσαρικί Ροσία. Ο κάθε εργαζόμενος στι χόρα-μας έχι τόρα τιν δινατότιτα να δυλέβι, κε τα πεδιά-τυ—να μάθυνε. Μα στον παλιό τον κερό όλι δεν μπορύσανε να μάθυνε. Στιν πόλι 50—60%, κε στο χοριό μόνο 30—40%, νέι κε πεδιά τον εργατόν κε χορικόν μπορύσανε να μάθυνε. Κε στα ανότερα εκπεδεφτικά καθιδρίματα ο δρόμος ίτανε γι'αφτύς ολότελα κλιστός. Ίτανε ανιχτός μόνο για τα πεδιά τον ντβοριάνον κε τις μπυρζυαζίας. Δεν ιπίρχανε καθόλυ πεδικές οργανόσις εφιμερίδες, περιοδικά, κε αν ιπίρχε κάτι αφτό ιτανε μόνο για τα πεδιά τις μπυρζυαζίας. Ο τσαριζμός έβαζε όλα τα δινατά-τυ, για να περισέψι το μεγάλο σκοτάδι κε τιν πολιτικί καταπίεσι πάνο στις εργαζόμενες μάζες, για να μπορί ακόμα περισότερο να σκλαβόνι τυς εργάτες κε χορικύς. Ι αποστίθισι στο σκολιό, τα θρισκεφτικά σκότιζαν ολότελα τα κεφάλια τον πεδιόν.

Στι λέφτερι σοσιαλιστικί-μας χόρα όλι ι εργαζόμενι έχυνε σίμφονα με το Σίνταγμά-μας το δικέομα για δυλιά, για μόρφοσι, για ανάπαψι, έχυνε τιν ελεφθερία τυ λόγο, τιν ελεφθερια τυ τίπυ. Μα τί λογιό «σίνταγμα» ίτανε στιν εποχί τυ τσάρυ; Ι εκσυσία στον υρανό, —δίδασκε ι μπυρζυαζία,—αν κε στο θεό. Κενά για τι βαριά, άχαρι, πιναζμένι ζοί ιποσχόντανε στυς εργάτες κε χορικύς, ότι ίστερα απ'το θανατό-τυς θα βρύνε εκί τιν εόνια βασιλια. εδό όμος στι γι, πρέπι να ιποτάσυντε μονο στον τσάρο-πατερύλι κε στυς δύλυς-τυ. Τιν χιριαρχία τις σκλαβιάς κε τις άχαρις ζοις τιν ιπερασπιζανε τα τσαρικά σκιλιά—

ι αςτινομία κε ι ςπιύνι.

Τιμορύςανε ςκλιρά όλυς, πυ ςίκοναν φονί αγανάχτιςις κε διαμαρτιρίας ενάντια ςτιν αδικία κε τιν καταπίεςι. Ι παπάδες αφιονίζανε το λαό, βοιθύςανε τον τςάρο να διεονίςι το ςκοτάδι, τιν αμορφοςιά κε τιν καθιςτέριςι.

Μα, όςο κι'αν προςπαθύςε ι μπυρζυαζία κε ι απολιταρχία να ςινκρατίςι κε να χαλινόςι τις επαναςτατικές δινάμις, αφτές νικίςανε.

Ι μεγάλι Οχτοβριανί ςοςιαλιςτικί επανάςταςι άνικςε νέα εποχί ςτιν ιςτορία τις ανθροπότιτας—τιν εποχί τις λέφτερις, χαρύμενις κε εφτιχιζμένις ζοίς για όλυς.

Ί ζοί αφτι δίνι τι δινατότιτα ςτα παιδιά όλον τον εργαζομένον να διαπεδαγογύντε κομονιςτικά κι'αφτό ςιμένι—να καταχτύνε καλά όλες τις επιςτίμες—να ετιμάζοντε για τιν τίμια δυλιά κε για το χτίςιμο τυ κράτυς για να πάμε ακόμα πιο μπροςτά, πάνο ςτι βάςι τις μεγάλις ςοςιαλιςτικίς επιςτίμις, ς' ακόμα μεγαλίτερι άνθιςι τυ ςοςιαλιζμύ κε τις αδερφικίς ζοίς ανάμεςα ςτυς ανθρόπυς.

Το μεγάλο νέο Σοςιαλιςτικό Σίνταγμα ςιντίν ς' αφτό με κάθε τρόπο. Μόνο ι ςοβιετικίμας νεολέα δεν πρέπι να κςεχνάι το Σίνταγμα αφτο, να μαθένι καλά, πάνο ςτι βάςι τις κομονιςτικίς διδαςκαλίας κε πάνο ςτι βάςι τυ Σταλινικύ Σιντάγματος να χτίζι ακόμα πιο εφτιχιζμένι, ακόμα πιο έφπορι, όμορφι, ανθιζμένι, αδερφικί ζοί πάνο ςτι γι ανάμεςα ς' όλυς τυς λαύς.



Ο μυςικός όμιλος τυ Μ-Πλ.Μ. ςχολιύ τυ χοριύ Ανκντόλι.

Θ. Ι. ΦΕΡΠΙΣ

ΓΙΑ ΠΕΣ-ΜΥ

(Τραγούδι)

Στο VIII-ο έκταχτο
Πανενοςιακό ςινέδριο τον
Σοδιέτ τ' αφιερόνο.

Γιά πες, πύ ο ίλιος φοτίζι λαμπρά
Κ' ι αχτίνες-τυ λύζυν τιν φίςι;
Γιά πες, πύ ο άνθροπος ίνε το παν—
Νικοκίρις τις έφθιμις ζίςις;

ΕΠΟΔΟΣ:

Παντύ μυςικί κε τραγύδια λαλύν
Κι' ακύς τον λαό για να πςάλι:
«Χαρές, ιδονές—τιν καλί-μας ζοί—
Τα χροςτάμε στον ςίντροφο ΣΤΑΛΙΝ!»

Γιά πες, ςε πια χόρ' ο λαός κιβερνά
Σε πια χόρα ιν' όλα δικά-τυ;
Για πες, πύ ο κόπος αντίς τι ςκλαβιά
'Ινε δόκςα, τιμί κε χαρά-τυ;

ΕΠΟΔΟΣ: Παντύ μυςικί κε τ. λ.

Για πές, ςε πιά χόρα τα έθνι μαζί
Μονιαζμένα οδιγύνε κε χτίζυν;
Σαν ρόδα τυ Μάι ι ζοί-τυς ανθί
Κ' ι χαρές τι ζοί-τυς στολίζυν.

ΕΠΟΔΟΣ: Παντύ μυςικί κε τ. λ.

Κε όλι τιν ςφέρα φονί βροντερί
Περνάι θαρετί, τιμιμένι:—
—Ζίτο, ο χόρα γλικιά, λατρεφτι!
—Ζίτο, ΕΣΣΔ, δοκςαζμένι!

ΕΠΟΔΟΣ: Παντύ μυςικί κε τ. λ.



Θ. ΦΕΡΠΙΣ

ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΙΣ ΠΡΟΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

Το δέντρο ςτέκι ςτολιζμένο,
Φορτομένο με ςτολίδια.
Κ' ένα γίρο ι πιονέρι
Πέζυν έφθιμα πεγνίδια.

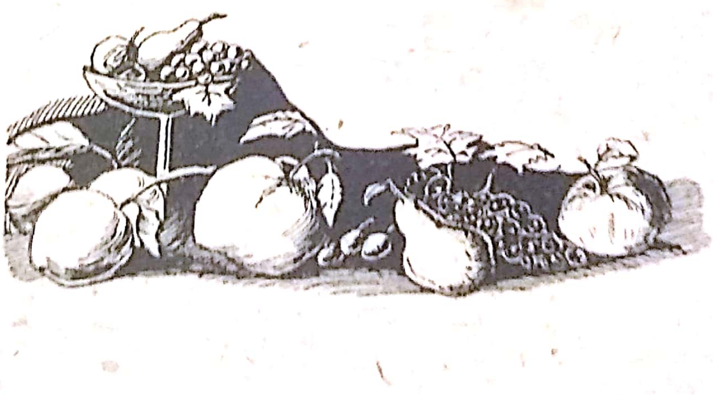
Σε κίκλο ςτέκυντε φαρδί,
Βαςτύνε τα χεράκια,
Χορέβυν, πέζυν κε γελύν
Κε λένε τραγυδάκια.

Νά ίρθε κι'ο Γερο-χιμόνας
Με τ'άςπρα γένια, με ραβδί.
Σϋλυς καλά μιράζι δόρα
Χοροπιδά κε τραγυδί.

'Εκςο τςιμπάι ι παγονιά,
Φιςάι αγέρας, πέφτι χιόνι.
Τυς δρόμυς όλυς τα βυνά,
Λεφκό τα ςκέπαςε ςεντόνι.

Ας πάι να ςκάςι ο χιμόνας,
Αφτό δε μας ςκοτίζι,
Γιατί ι ζοί παντοτινά
Στι χόρα-μας ανθίζι.

Κερτζ, 27-XII-1936.





Ν. Α ΝΕΚΡΑΣΟΦ

115 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠ'ΤΟΝ ΚΕΡΟ ΠΥ ΓΕΝΙΘΙΚΕ Ο Ν. Α. ΝΕΚΡΑΣΟΦ.

Ι ΖΟΙ ΤΥ ΠΙΙΤΙ

Ο Νικολάι Αλεκςέεβιτζ Νεκράςοφ γενίθικε ςτις 4 τυ Δεκέμβρι τυ 1821, ςε ικογένια έφπορυ τςιφλικά. Τα πεδικά-τυ χρόνια περάςανε βαριά κε άχαρα. Ο πατέρας τυ Νεκράςοφ ίτανε ςκλιρός τίρανος για τυς δυλοπάρικυς χορικύς κε τιν ικογένιά-τυ.

Απ'το παράθιρο τυ αρχοντόςπιτυ το εντιποτικό πεδί έβλεπε πολές ικόνες για τα βάςανα τον χορικόν, έβλεπε, πος ςτέλνανε ςτι Σιβιρία τυς καταδίκυς, πός περπατύςαν ςτιν ακροποταμιά τυ Βόλγα τραγυδόντας μελανχολικά ι βαςανιζμένι απ'τι δυλιά μπυρλάκι.

'Οταν ο Νεκράςοφ έγινε έντεκα χρονό τον έδοςαν ςτο γιμνάςιο τυ Γιαροςλάβ, μα δεν το τέλιοςε. Με τιν επιμονί τυ πατέρα-τυ πίγε το 1838 ςτιν Πετρύπολι να μπι ςτι ςτρατιοτικί ιπιρεςία· μα αντίς αφτό έγινε ελέφθερος ακροατίς τυ πανεπιςτιμίυ.

Ο λιςιαζμένος πατέρας-τυ έπαψε να τον βοιθάι ικονομικά κι' ο Νεκράςοφ ανανκάςτικε να διεκςάγι κάμποςα χρόνια βαςανιςτικό αγόνα ενάντια ςτι φτόχια. 'Εκοψε κάθε ςχέςι με τιν ικογένιά-τυ κε αν κε ζύςε δίςκολα κε φτοχικά, μα καμιά φορά δεν παρακαλύςε τον πατέρα-τυ να τυ δόςι βοίθια.

Στα 1840 ο Νεκράςοφ εκςέδοςε το πρότο βιβλίο τον πιμάτον-τυ «'Ονιρα κε ίχι», πυ ίτανε μίμιςι τον πιμάτον τυ Ζυκόβςκι, Μπενεντίκτοφ κε άλον πιιτόν. Μα ίςτερα από κάμποςο κερό ο Νεκράςοφ βγίκε ςε ανεκςάρτιτο διμιυργικό δρόμο. Μετά διο χρόνια ίςτερα από τιν έκδοςι τυ πρότυ-τυ βιβλίυ, ςινδέθικε με το μεγάλο ρόςο κριτικό Μπελιν-

σκι. Μια φορά ο Νεκράσοφ έφερε στον Μπελίνσκι το πιιμά-τυ «Στο δρόμο». Ο μεγάλος κριτικός, αφύ άκυσε τα πιίματα, ανκάλιασε με δάκρια στα μάτια τον Νεκράσοφ κε φόναξε:

— Το ξέρετε, ότι ίστε πιιτίς κε πιιτίς αλιθινός;

Απ'τα 1847 ο Νεκράσοφ εκσέδιδε το περιοδικό «Σοβρεμένικ», όπυ πέρασε απ'το «Οτέτζεστβενι ζαπίσκι» κε ο Μπελίνσκι. Αφτό το περιοδικό κατάχτισε τεράστιες σιμπάθιες ανάμεσα στυς αναγνόστες. Ίτανε προτοπόρο μαχιτικό περιοδικό, πυ εκδιδότανε μέσα στις σινθίκες τις πιο σκλιρίς αντίδρασις κε τις άγριας λογοκρισίας.

Αργότερα ο Νεκράσοφ σινδέθικε με τυς ξακυσμένυς αντιπροσόπυς τις φιλολογικίς διμοκρατίας—με τον Τζερνισέβσκι κε Ντομπρολιύμποφ.

Εκίνι την εποχί ι φιλολογικί δράσι τυ πιιτί βρισκότανε στιν ακμί-τις. Στα 1856—66 βγένι από τον τίπο «Ο σιδερόδρομος», «Τα πεδιά τυ χοριύ», «Ι πραματεφτάδες», «Στοχασμί σιμά στιν μπροστινόπορτα» κε άλα.

Στα 1866 ι τσαρικί κιβέρνισι έκλισε το περιοδικό «Σοβρεμένικ». Μετά διο χρόνια ο Νικολάι Αλεκσέεβιτζ Νεκράσοφ, μαζί με τον σινγραφέα Σαλτικόφ-Στζεντρίν μπένι επικεφαλίς τυ περιοδικύ «Οτέτζεστβενι ζαπίσκι», ξακολυθόντας τις δοξασμένες παραδόσις τυ «Σοβρεμένικ».

Μα εκίνο τον κερό χιροτερέβι ι ιγία τυ πιιτί. Ι μισοπινασμένι ζοί στα νεανικά-τυ χρόνια κ' ι αβάσταχτι δυλιά ίχανε τ' αποτελέσματά-τυς. Ο Νεκράσοφ αρχίζι ν' αροστένι πιο σιχνά κε στις 27 τυ Δεκέμβρι τυ 1877 πέθανε.

Το φέρετρό-τυ το ακολυθύσαν ι προτοπόρι τις ροσικίς κινονίας. Ι κιδία τυ πιιτί μετατράπικε σε φιλολογικό-πολιτικί διαδίλοσι.

Γιατί σεβόμαστε τόσο πολί τι μνίμι τυ Νεκράσοφ; Γιατί στα πιιματά-τυ ο μεγάλος αφτός πιιτίς περιγελάι κε μαστιγόνι τυς τιράνυς, τσιφλικάδες, εμπόρυς, τζινόβνικυς, εργολάβυς κε μπακάλιδες. Αφιερόνι τα μεγαλίτερά-τυ έργα για να παραστίσι τον πόνο τυ λαύ,— «όπυ ίνε ο λαός, εκί ίνε κι' ο στεναγμός». Τα έργα-τυ εκφράζανε τις σκέψις τον προτοπόρον αποσπασμάτον τυ μελοντικύ λαικύ κινίματος. Ι κάθε γενιά έβρισκε στιν πίισι τυ Νεκράσοφ τι δικί-τις «μύσα εκδίκισις κε λίπις», τιν πιγί τις πιο βαθιάς έμπνεψις κε τις επαναστατικίς φλόγας.

Φτάνι να διαβάσις τα καλίτερα έργα τυ Νεκράσοφ—«Πιός ζι καλά στι Ροσία», «Δεκαβρίστκες» (για τι λογοκρισία το έργο ονομάστικε «Ι ροσίδες») «Μορόζ κράσνι νος», «Πατρίδα», «Σιδιρόδρομος», «Περιβολάρις», «Τα πεδιά τυ χοριύ», για να καταλάβις τι δίναμι τυ λόγυ τυ Νεκράσοφ, τι δίναμι τις αγάπις τυ πιιτί προς το λαό κε το μίσος ενάντια στυς καταπιεστές τον χορικόν—στυς τσιφλικάδες κε τζινόβνικυς

Το να εκσορμά κανίς στον αγόνα για το «λαό», ενάντια στυς εκμεταλεφτές στιν εποχί τις μπυρζυάζικο-ντβοριανικίς αντίδρασις στα 1860—70, στιν εποχί τυ πλέριυ πολιτικύ σκλαβόματος τον χορικόν, σίμενε να εκσορμά για τι επανάστασι.

Νά γιατί ίνε τόσο ακριβί για μας ι πίισι τυ Νικολάι Αλεκσέεβιτζ Νεκράσοφ, νά γιατί σιμιόνυμε τι 115-ι επέτιο απ'τον κερό, πυ γενιθικε ο μεγάλος πιιτίς-διμοκράτις.

N. A. ΝΕΚΡΑΣΟΦ

ΤΑ ΠΕΔΙΑ ΤΥ ΧΟΡΙΥ

(ΑΠΟΣΠΑΖΜΑ)

Τί ζέστι!.. Μαζέπςανε πια μανιτάρια.
Το δάσος περνύνε κε βλέπυν μπροστά
Ποτάμι μακρί κε γαλάζιο. Σ·μόνυν,
Πιδύν. Τα κςανθά κεφαλάκια χοντρά

Σε δάσος θαρίς μανιτάρια φιτρόνυν
Κι' ασπρίζυν στα έριμα πάνο νερά.
Το κλάμα, το γέλιο τριγίρο βυίζι.
Μαλόνυν γιά πέζυν; Ο ίλιος καφτός
Αλίπιτα πςίνι, καλά τα μαβρίζι,
Στο ςπίτι πεδάκια! Να φάτε κερός.
Πιγένυν. Καλάθι βαςτά το καθένα,
Κε πόσες κυβέντες! Νά ίδαν λαγό,
Σκαντζόχιρο πιάςαν γιρίζοντας ένα
Κι' ανταμοςαν λικο... υ, τί φοβερό!

Μετάφρασι—**Α. ΔΙΜΙΤΡΙΥ**

N. A. ΝΕΚΡΑΣΟΦ

ΠΡΙΝ ΝΑ ΒΡΕΚΣΙ

Μάβρα ςίνεφα κιλάι
Ο βοριάς στον υρανό
Κε το δάσος πια βονκάι,
Πςιθιριζι ςκοτινό.

Σε ριάκι ςυφρομένο
Φίλα πέφτυν παρδαλά
Κε τ' αγέρι πςιχραμένο
Μας ςυβλιζι για καλά.

Μιςοςκόταδα ςκεπάζυν,
'Ολα γίρο λες πενθύν,
Κάργες κε κοράκια κράζυν,
Στον αγέρα τριγιρνύν.

Σκεπαζμένο αμάκςι τρίζι,
Ορδινάτζα ςτέκι ορθός
Με καμτςίκι, κςεφονίζι:
«Αμακςά, για τράβα μπρος!»

Μετάφρασι—**Α. ΔΙΜΙΤΡΙΥ**

Π. ΣΑΡΑΒΑΣ

„„„Κ'ΕΓΟ ΘΑ ΓΙΝΟΜΥΝΑ ΠΙΟΝΕΡΟΣ"

Νίχτα. Σαν ξάζβιστες φοτιές φοτίζυν από τον υρανό τα λαμπερά άστρα. Ι κρία χιμονιάτικι νιχτιά όλυς τυς μάζεψε στα σπίτια.

Μέσα σε μια θερμί κάμαρα ο Φέντιας αντέγραφε κάτι μικρά άρθρα ς' ένα μεγάλο φίλο χαρτί. Ο Πέτρος κι' ο Σύρας,—ι σιμαθιτές τυ Φέντια,—τον βοιθύσανε να βγάλι τιν εφιμερίδα τυ τίχυ για τιν 4-τι τάξι τυ σχολιύ-τυς.

— «Ι θρισκία ίνε αφιόνι τυ λαύ»,— διάβασε φοναχτά ο Πέτρος ένα σίνθιμα, πυ μόλις το έγραψε με μεγάλα γράματα.

— Καλά τόγραψα;—ρότισε ο Πέτρος.

— Καλά τι ζογράφισα;—ρότισε ο Σύρας.

Κε ι διο-τυς απλόσανε τα έργα-τυς στον Φέντια. Ο Φέντιας κιτάζοντας τα έργα-τυς ίπε χαμογελόντας:

— Το σίνθιμά-συ ίνε καλά γραμένο, μα ο παπάς στιν καρικατύρα τυ Σύρα, θιμίζι περισότερο διάβολο παρά παπά.

Κε ι τρίς-τυς ξεκαρδιστίκανε στα γέλια.

Ίπατε για τυς διαβόλυς κε θιμίθικα ένα παραμίθι,—ίπε ο παπύς τυ Φέντια, πυ καθότανε όλο τον κερό ίσιχα σιμά στι σόμπα.

Κι' ο παπύς άρχισε να διηγιέτε το παραμίθι.

* * *

Μια φορά κ' έναν κερό ζύσε ένας άνθροπος, πυ τον λέγανε Βασίλι. Ο Βασίλις ίτανε φτοχός χορικός κε δύλεβε ς' ένα αφεντικό μόνο για το ψομί-τυ.

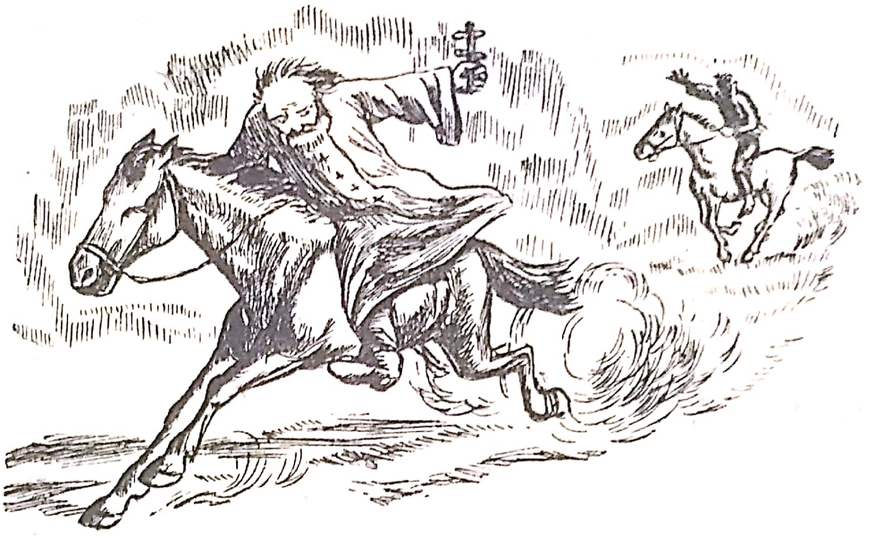
Στο χοριό-τυς, όπυ βασίλεβε τότες μάβρι σκοτινιά, ίχανε παπά. Μια φορά έτιχε νάρθι ο παπάς στ'αφεντικό-τυ, όταν όλι βρισκόντανε βυτιμένι στι δυλιά. Ίτανε να παντρεφτί ι κόρι τυ αφεντικύ κε ετιμαζόντανε γι' αφτό βιαστικά.

Μπένοντας στο σπίτι, ο παπάς έψαλε κάμποσα λόγια κε ράντισε τυς τίχυς με τον «αγιαζμό». Ίστερα όλι άρχισαν να φιλύνε με τι σιρά το σταβρό-τυ.

Αργότερα απ' όλυς μπίκε μέσα για να φιλίσι το σταβρό ο Βασίλις. Ίτανε κατάμαβρος σαν πίσα, γιατί μόλις βγίκε απ' το φύρνο—καθάριζε τον καπνοδόχο. Τα μακριά αχτένιστα μαλιά-τυ ίτανε όρθια, σαν τρίχες τυ σκαντσόχιρυ. Ι όψι-τυ φενότανε πολί άγρια ακόμα κε γιατί μόλις ίχε βασιλέψι ο ίλιος κε μέσα στιν κάμαρα ίτανε μισοσκόταδο. Πριν να πάι στον παπά, κάρφοσε πάνο-τυ για μια στιγμί τα μάβρα-τυ μεγάλα μάτια, σαν να τον σινκρατύσε κάτι.



Ο παπάς, πυ πίςτεβε, ότι ιπάρχυνε διαβόλι κε πυ τυς φοβότανε πολί, αφτί τι φορά ίτανε ακόμα κε μεθιζμένος. Βλέποντας άκςαφνα ένα τέτιο άγριο άνθροπο, τον πίρε για διάβολο κε τάχαςε. 'Αμα ίδε, ότι ο άγριος άνθροπος τον ςιμόνι τραβίχτικε ςιγά-ςιγά πίςο, βγίκε από τιν πόρτα κε ρίχτικε ςτιν αβλί. Τα ςκιλιά πέςανε ςα λιςιαζμένα πάνο ςτον παπά. 'Ενας ςκίλος έτςι άρπακςε τον παπά, πυ έςκιςε κε πίρε ένα κομάτι απ' το ράςο-τυ.



Ο Βαςίλις ρίχτικε πρότος να ιπεραςπίςι τον παπά, μα εκίνος άμα τον ίδε φοβίθικε ακόμα περιςότερο. Τότες ο παπάς δίχος να χάςι λεφτό κάθιςε καβάλα πάνο ςε μια φοράδα, πυ βρέθικε ςτιν αβλί. Ο Βαςίλις όμος, πίςτεβε, ότι άμα δε θα φιλίςι το ςταβρό κε το χέρι τυ παπά, θα πάθι κανένα κακό, κι' αποφάςιςε το δίχος άλο να το φιλίςι. Βλέποντας, ότι πεζός δε θα φτάςι τον παπά, κάθιςε γλίγορα ςτο πολάρι τις φοράδας. Το πολάρι έτρεκςε πίςο απ'την φοράδα.

Ο παπάς έτςι χτιπύςε το άλογο, όςτε αφτό τον πίγενε με όλα τα δινατά-τυ. Θίμιαζε όλο τον κερό με το θιμιαντό-τυ για να χάςι από πίςο-τυ το «διάβολο», μα τίποτα δεν έβγενε. Τα άλογα δεν ίχανε χαλινάρια κε τυς πίγεναν όπυ τίχι. Από πίςο-τυς τρέχανε όλα τα ςκιλιά τυ χοριύ. 'Ολι βγίκανε να κιτάκςυνε αφτό το μεγάλο «θάβμα». Τέλος τα βαςανιζμένα κε φοβιζμένα άλογα τυς φέρανε ίςια ςτο ςτάβλο-τυς.

Μόνο μέςα ςτο ςτάβλο ο Βαςίλις μπόρεςε ν' αρπάκςι το χέρι τυ παπά κε να το φιλίςι.

Ο Βαςίλις κατέβικε απ' το άλογο, περιμένοντας να κάνι το ίδιο κι'ο παπάς. Ο παπάς καθότανε αςάλαφτος.

— 'Αιντε να πάμε,—τυ φόνακςε ο Βαςίλις. Ο παπάς δεν απάντιςε. Ο Βαςίλις νόμιςε, ότι ο παπάς βυβάθικε.

— 'Αιντε να πάμε!—κςαναφόνακςε πιο δινατά ο Βαςίλις.

Ο παπάς άκςαφνα κυνίθικε κ' έπεςε κάτο ςαν πέτρα. Ο Βαςίλις ίδε, ότι ο παπάς κςαπλόθικε νεκρός. 'Εςπαςε ι καρδιά-τυ από το μεγάλο φόβο.

Ο παπύς ςταμάτιςε. Μα τα πεδιά δεν ικαναπιθίκανε μ' αφτό. Αρχίςανε τις διάφορες εροτίςις.

—Ζίτε πια τόςο πολά χρόνια, ίδατε καμιά φορά πραγματικό διάβολο; — ρότιςε ο Σύρας.

Ο παπύς ςιλογιζμένα κύνιςε το κεφάλι-τυ, δίχνοντας, ότι δεν ίδε.

—Αφύ το κςέρυμε, ότι δεν ιπάρχυνε ύτε διαβόλι ύτε θεί, γιατί ίνε τόςο διαδομενες αφτές ι λέκςις, — ρότιςε ο Πέτρος.

—'Ινε διαδομένες, γιατί ι παπάδες κε όλι ι μπυρζυαζία πριν απ' την Οχτοβριανί επανάςταςι μ' αφτές τις λέκςις αφιονίζανε τα κεφάλια τον εργαζομένον. Ακόμα κε τόρα ςτις ςκοτινές γονιές τις χόρας-μας ι παπάδες προςπαθύνε να χριςιμοπιύνε αφτές τις λέκςις για τα ςιμφέροντά-τυς.

Λέγοντας αφτά ο παπύς θιμίθικε μια μικρί ιςτορία.

* * *

—'Ιτανε κερός, όταν κ' εγό πίςτεβα ςτο θεό κε φοβόμυνα από τυς διαβόλυς — άρχιςε ο παπύς. Στον κερό τυ εμφίλιυ πο-

λέμυ έτιχε να βριςκυντε στο χοριό-μας ι άςπρι. Ο παπάς κε ι κυλάκι κάνανε λισιαζμένι αγιτάτςια ενάντια στυς κόκινυς. Τα μεςάνιχτα ίχε γίνι ςιναγερμός. Ι κόκινι μπίκανε ανεπάντεχα στο χοριό. Ι φοβιζμένι άςπρι ριχτίκανε να φίγυν. Απ' το μεγάλο θόριβο εγό τάραχα κε δεν ένιοςα, ότι μπίκα στιν ανιχτί πόρτα τις εκλιςίας. Ο παπάς κε κάμποςι κυλάκι ετιμαζόντανε κάτι βιαςτικά. Αμεςος μυ ίπανε να τυς βοιθίςο κ' εγό. Στίςανε στο παράθιρο ένα πολιβόλο. Θάβμαςα πολί όταν ίδα να πιροβολάι ο ίδιος ο παπάς.

—Τί κάνετε:!—φόνακςα τυ παπà.

—Γάιδαρε, βοίθιςε να καταςτρέπςυμε τυς «διαβόλυς»!— απάντιςε με θιμό.

Βγίκε το φενκάρι κε φενότανε καλά, πος περνύςανε από τιν πλατία ι κραςνοαρμέιτςι μαζί με τυς εθελοντές τυ χοριύ-μας.

Ο παπάς όλο τον κερό πιροβολύςε ενάντιά-τυς κε ςκότοςε κάμποςυς. Πιο πολί έςφιχςε ι καρδιά-μυ όταν ίδα, ότι ςκότοςε ο παπάς το ένα νèο παλικάρι πυ ίτανε φίλος-μυ. Δεν μπόρεςα πια να βαςτάκςο.

—Δόςε τιν κάςα με τα φιςέκια,—βροντιςε ο παπάς.—μιν ςτέκεςε τυ κάκυ!

'Οταν πίρα τιν κάςα με τα φιςèκια τα χέρια-μυ τρέμανε. Ι καρδιά-μυ ςαν να ςταμάτιςε. Σίμοςα στον παπά κε αντίς να τυ δόςο τιν κάςα με τα φιςέκα, τιν ςίκοςα πάνο κε με όλι τι διναμί-μυ τιν κατέβαςα πάνο στο κεφάλι τυ παπά. Ο παπάς ύτε ςάλεψε. 'Οταν κίτακςα γίρο-μυ ι κυλάκι, πυ βριςκότανε στιν εκλιςιά χαθίκανε. Φένετε φίγανε με τυς άςπρυς.

Από τότες τελιοτικά έχαςα πια κάθε πίςτι. Κατάλαβα, ότι ι παπάδες ίνε ι εχτρί τον εργαζομένον. Ι θεί κε ι διαβόλι μπορύνε να ιπάρχυνε μόνο στα παραμίθια.

* * *

— Εμίς ι πιονέρι,—ίπε ο Σύρας,—κε ίδιι-μας το κςέρυμε, ότι ι παπάδες κ' ι κυλάκι ίνε εχτρί-μας.

— Φαντάζυμε, τί αςκιμι ίτανε πριν ι ζοίςας. Ι θριςκία, όχι μόνο δεν ςας βοιθύςε, μα αντίθετα ακόμα περιςότερο ςκότιζε το κεφάλι-ςας, —ίπε ο Πέτρος.

—'Εχετε δίκιο,—ςιμφόνιςε ο παπύς. Ζιτε ςε τέτιες ςινθίκες, πυ δεν μπορύςαμε πριν ύτε κε να τις ονιρεφτύμε.

—Ζιλέβο τι ζοί-ςας,—ίπε τέλος ο παπύς,—αν θα ίμυνα μικρότερος κ' εγό θα γινόμυνα πιονέρος!

Τα πεδιά τυ απαντίςανε με εφθιμο γέλιο κε κςακολυθίςανε τι δυλιά-τυς με νέα ενèργια.

Ι ΠΕΡΙΠΕΤΙΕΣ ΤΥ ΜΙΝΧΑΥΖΕΝ

Ι ΜΠΟΡΑ

Μα να μι θαρίτε, παρακαλό, ότι ταξίδεβα μόνο στα δάσι κε τυς κάμπυς.

'Οχι, πολές φορές μυ τίχενε να περνό θάλασες κε οκεανύς, κ' εκί μυ σινέβεναν περιπέτιες πυ δεν ίδε κανένας στι ζοί-τυ.

Κάποτε ταξιδέβαμε για τις Ινδίες μ'ένα μεγάλο καράβι. Ο κερός ίτανε εξέρετος. Μα όταν ίμασταν ανκιροβολιμένι σιμά σε κάπιο νισί, ξέσπασε μεγάλος σίφυνας.

Ι μπόρα πλάκοσε με τέτια δίναμι, πυ ξερίζοσε στο νισί κάμποσες χιλιάδες (νε, κάμποσες χιλιάδες!) δέντρα κε τα κυβάλισε ίσια στα σίνεφα. Τα τεράστια δέντρα, πυ ζιγίζανε εκατοντάδες πύτια, πετύσανε τόσο αψιλά πάνο απ' τι γι, πυ από κάτο φενόντανε σαν κάπια πύπυλα.

Κε μόλις πέρασε ι μπόρα, το κάθε δέντρο έπεσε στιν προτινί-τυ θέσι κι'αμέσος έβγαλε ρίζες, όστε στο νισί δεν έμινε κανένα ίχνος απ'το σίφυνα. Παράξενα δέντρα, δεν ίνε αλίθια;

'Αλοστε, ένα δέντρο έτσι κε δε γίρισε.

Το ζίτιμα ίνε, ότι όταν πέταξε στον αέρα, πάνο στα κλαδιά-τυ βρισκότανε ένας φτοχός χοριάτις με τι γινέκα-τυ. Γιατί ανεβίκανε εκί; Απλύστατα: για να κόψυν ανκύρια, επιδί ς'εκίνο τον τόπο τ'ανκύρια φιτρόνυνε πάνο στα δέντρα. Ι κάτικι τυ νισιύ αγαπύνε τ'ανκύρια περισότερο από κάθε άλο πράμα στον κόσμο, κε τίποτες άλο δεν τρόνε. Αφτά ίνε ι μοναδικί τροφί-τυς.

Ι φτοχί χοριάτες, πυ τυς άρπαξε ι μπόρα, ανανκάστικαν άθελα να κάνυν το εναέριο ταξίδι κάτο απ'τα σίνεφα.

'Αμα έπεσε ι μπόρα. το δέντρο άρχισε να κατεβένι. Ο χοριάτις κ'ι χοριάτισα ίτανε, θαρίς επίτιδες, πολί χοντρί, το γίρανε με το βάρος-τυς, κε το δέντρο έπεσε όχι εκί όπυ φίτρονε προτίτερα, μα στιν πάντα, κε μάλιστα έπεσε πάνο στον εκί βασιλιά κε, εφτιχός, τον έκανε πίτα.

Εφτιχός;—θα με ροτίσετε. —Μα γιατί εφτιχός;

Γιατί ο βασιλιάς αφτός ίτανε σκλιρός κε βασάνιζε θιριόδικα όλυς τυς κατίκυς τυ νισιύ.



Ι κάτικι χάρικαν πολί πυ χάθικε ο βασανιστίς-τυς κε μυ πρότιναν το στέμα.

— Σε παρακαλύμε, καλέ Μινχάυζεν, γίνυ βασιλιάς-μας. Κάνε-μας τι χάρι, βασίλεβε στον τόπο-μας. Ίσε τόσο σοφός κε τολμιρός.

Μα εγό αρνίθικα κατιγοριματικά, γιατί δε μυ αρέσυν τ' ανκύρια.

ΤΖΟΝΑΤΑΝ ΣΒΙΦΤ

Ο ΓΥΛΙΒΕΡ ΣΤΙ ΧΟΡΑ ΤΟΝ ΓΙΓΑΝΤΟΝ

ΚΕΦΑΛΕΟ ΔΕΦΤΕΡΟ

Ι ΠΕΡΙΠΕΤΙΕΣ-ΜΥ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΥ ΝΙΚΟΚΙΡΙ-ΜΥ

Άμα φτάσαμε στο σπίτι, ο νικοκίρις φόναξε τι γινέκα-τυ για να με δι. Μα εκινι τσίριξε κ' έφιγε, όπος κάνυνε ι γινέκες-μας στιν Ανκλία, άμα δύνε κανένα σκαθάρι ίτε βάτραχο. Σα βεβεόθικε όμος, ότι φέρυμε καλά κε ιπακύο ς' όλα τα γνεψίματα τυ άντρα-τις, ισίχασε κι' άρχισε να μυ φέρετε πολί τριφερά.

Ίτανε μεσιμέρι κ' ι ιπιρέτρια ετίμασε το τραπέζι. Ολόγιρα στο τραπέζι καθίσανε —ο νικοκίρις κ' ι γινέκα-τυ, τα τρία πεδιά-τυς κ' ι γιαγιά. Αμα καθισανε όλι, ο νικοκίρις μ' ανέβασε στο τραπέζι, πυ ίτανε αψιλό ος τριάντα πόδια, κε με έβαλε σιμά στο σερβίτσι-τυ. Φοβόμυνα πάρα πολί να μιν πέσο κε προσπαθύσα να στέκυμε μακριά απ'τιν άκρι τυ τραπεζιύ. Ι νικοκιρά έβαλε μπροστά-μυ ένα πιατάκι κοματάκια κρέας κε ψομί. Εγό τις έκανα ιπόκλισι, έβγαλα το πιρύνι κε το μαχέρι-μυ κι' άρχισα να τρόγο. Αφτό τυς εφχαρίστισε πάρα πολί.

Ι νικοκιρά έστιλε τιν ιπιρέτρια να φέρι ένα μικρό ποτιράκι (πυ χορύσε διο γαλόνια[1]), κε το γιόμισε ος απάνο. Με μεγάλι δισκολία σίκοσα απάνο αφτό το τεράστιο σκέβος κε αναφόνισα με σεβαζμό, ότι το πίνο στιν ιγία τις λέδις. Τα λόγια-μυ προσπαθύσα να τα προφέρνο όσο μπορύσα πιο δινατά, κι' αφτό τυς διασκέδασε τόσο πολί, πυ λίγο απόμινε να κυφαθό απ' το χαχανιτό-τυς.

Ο νικοκίρις μύγνεψε να πάγο σιμά-τυ. Πιγένοντας, δεν έπαβα να θαβμάζο απ' όσα έβλεπα, σκόνταψα πάνο σε μια πέτσα ψομί κε ξαπλόθικα, μα δε χτίπισα. Αμέσος σικόθικα απάνο κε, βλέποντας, ότι ι καλί αφτί άνθροπι κατσυφιάσανε, κατέβασα το καπέλο-μυ κε κυνόντας-το στον αέρα, φόναξα τρις φορές «ζίτο» για να δίξο, ότι δεν έπαθα τίποτα απ' το πέσιμο. Μα τότε σίμοσε το νικοκίρι-μυ ο μικρός γιος-τυ κε αρπάζοντάς-με απ'τα πόδια με σίκοσε τόσο αψιλά, πυ έτρεμε όλο-μυ το κορμί. Ο πατέρας με πίρε απ'τα χέρια τυ πεδιύ κε τύστραψε ένα τέτιο χαστύκι, πυ μ' αφτό θα νκρέμιζε κάτο ένα απόσπαζμα εβροπαικύ ιπικύ. Τυ ίπε να φίγι απ' το τραπέζι.

Εκί πυ τρόγανε, πίδισε στα γόνατα τις νικοκιράς το αγαπιμένο-τις γατάκι. Πίσο-μυ άκυσα ένα θόριβο σα νάμιαζε με θόριβο καμιάς ντυζίνας αργαλιόν. Γίρισα κ' ίδα, ότι αφτό ίτανε το γατάκι πυ νιαύριζε. Το γατάκι πυ το τάγιζε κε το χάιδεβε ι νικοκιρά, ίτανε κάπυ τρις φορές μεγαλίτερο απ'το σινιθιζμένο βόδι-μας. Ι τρομερί όψι τυ ζόυ αφτύ ολοσδιόλυ μυ χάλασε τι διάθεσι.

Μα φοβίθικα τυ κάκυ· ι γάτα δε με κίταξε, όταν ι νικοκιρά μ' έβαλε ςιμά ςε απόςταςι τρις γιάρδες. Έκανα άφοβα πεντέκςι βόλτες μπροςτά ςτιν ίδια τι μύρι τις γάτας κι' όλο τιν ςίμονα. Ι γάτα ιποχόριςε ςα να με φοβίθικε περιςότερο παρά εγό αφτίνα.

Τα ςκιλιά με φοβίζανε λιγότερο. Τιν όρα τυ φαγιύ, τρία ίτε τέςερα ςκιλιά μπένανε ςτιν κάμαρα. Ένα απ' αφτά τα ςκιλιά ίτανε κάπυ τέςερις φορές μεγαλίτερο απ' τον ελέφαντα.

Όταν τέλιοςε το φαγί, ι νικοκιρά με πίγε ςτιν κάμαρα όπυ ίχε ενός χρονύ μορό. Αφτό άμα με ίδε άρχιςε να φονάζι έτςι, πυ θα ακυότανε πέντε χιλιόμετρα μακριά. Ζιτύςε να πέκςι μαζί-μυ. Ι μάνα-τυ με πίρε κε μ' έδοκε ςτα χέρια-τυ. Το μορό μ' έπιαςε απ' τι μέςι κε έχοςε το κεφάλι-μυ ςτο ςτόμα-τυ. Φόνακςα τόςο δινατά, πυ το φοβιζμένο μορό μ' άφιςε να πέςο κάτο. Θάςπανα, βέβεα, το κεφάλι-μυ, αν ι μάνα-τυ δε μ' έπιανε με τιν ποδιά-τις.

Κυράςτικα πολί. Ι νικοκιρά πυ ίδε, ότι νιςτάζο, μ' έβαλε ςτο κρεβάτι-τις να κιμιθό. Με ςκέπαςε μ' ένα καθαρό μαντιλάκι, πυ ίτανε μεγάλο κε χοντρό ςαν κανένα πανί από μεγάλο πολεμικό καράβι.

Κιμίθικα κάπυ διο όρες. Όταν κςίπνιςα, ίδα πος βρίςκυμε μέςα ςε μια κάμαρα με πλάτος διακόςια τριακόςια πόδια κε ίπςος διακόςια πόδια. Το κρεβάτι όπυ πλάγιαζα ίτανε πλατί ος ίκοςι γιάρδες, κε αψιλό ος οχτό γιάρδες. Ήθελα να κατεβό κάτο, μα δεν αποφάςιζα να φονάκςο κανένα. Ι κυζίνα, όπυ ςινίθος βριςκότανε ι ικογένια, ίτανε μακριά κ' ι νικοκιρά έφιγε για δυλιές-τις κε με κλίδοςε απ' όκςο. Αφτό μ' ανιςίχιςε.

Εκί πυ ςκεφτόμυνα τι θέςι-μυ, ανεβίκανε ςτο κρεβάτι διο ποντικί, τρέκςανε απάνο κάτο κε κάτι μιριζόντανε. Ο ένας απ' τυς ποντικύς με ςίμοςε. Πετάχτικα απάνο απ' το φόβο-μυ κε έβγαλα το κοντύτςικο ςπαθί-μυ για να ιπεραςπιςτό τον εαφτό-μυ.

Αφτά τα φοβέρα θεριά πέςανε πάνο-μυ κε το ένα γάντςοςε τα νίχια-τυ ςτο γιακά-μυ. Μα εγό κατόρθοςα να τυ ανίκςο τιν κιλιά πριν να προφτάςι ο ποντικός να μυ κάνι κακό. Ο ποντικός αφτός έπεςε ςτα πόδια-μυ κε ο άλος βλέποντας τι θλιβερί τίχι τυ ςιντρόφυ-τυ, τόςτριψε αφίνοντας ματομένα αχνάρια.

Ίςτερα απ' αφτό έκανα κάμποςες βόλτες πάνο ςτο κρεβάτι για να ιςιχάςο. Σε λίγο μπίκε ςτιν κάμαρα ι νικοκιρά.

Βλέποντάς-με ματομένο έτρεκςε κε με πίρε ςτα χέρια-τις. Τις έδικςα με χαμόγελο τον ποντικό κε τις έδοκα με νέβματα να καταλάβι, ότι δεν έπαθα τίποτα. Ι νικοκιρά χάρικε. Διάτακςε τιν ιπιρέτρια να πάρι με τι μαςιά το ςκοτομένο ποντικό κε να τον πετάκςι απ' το παράθιρο. Μ' έβαλε ςτο τραπέζι. Τις έδικςα το ματόμενο ςπαθί-μυ, πυ ίςτερα το ςκύπιςα με τιν άκρι τις καμιζόλας-μυ κε τόβαλα ςτι θίκι-τυ.

Ι νικοκίρα-μυ ίχε μια κόρι ενιά χρονό, πυ ίτανε έκςιπνο κοριτςάκι, έραβε καλά φορεματάκια για τις κύκλες-τυ. Μαζί με τι μιτέρα-τυ μυ φτιάκςανε μια κυκλίςια κύνια, πυ τι βάλανε μέςα ς' ένα ςιρτάρι, βγαλμένο απ' το ςκρίνο. Κρεμάςανε το ςιρτάρι ς' ένα ράφι γιατί φοβόντανε να μιν κςαναπέςυνε πάνο-μυ ποντικί.

Το κοριτςάκι αφτό μύραψε εφτά πυκάμιςα κε άλα φορέματα απ' το πιο λεπτό ίφαςμα πυ μπορύςε να βρεθί ςτον τόπο-τυς. Αφτό το ίφαςμα ίτανε πιο χοντρό απ' το δικό-μας το ςτυβαλόπανο. Τα ρύχα-μυ τάπλενε με τα ίδια-τυ τα χέρια. Αφτό το καλόκαρδο κοριτςάκι ανάλογα με τιν ιλικία-τυ

ίτανε μικρό στο μπόι—το όλο ςαράντα πόδια.

Το ότι απόμινα ζοντάνος ς'αφτί τι χόρα, το χροστύσα ς'αφτό το κορίτσι. Δε χοριζόμασταν ποτέ ς'όλο τον κερό π'υ ίμυνα στον τόπο-τυς.

'Ιςτερα από κάμποσες μέρες διαδόθικε ι φίμι για μένα ς'όλι τιν περιφέρια.

1) Γαλόνι—4,5 λίτρες.

ΑΡΙΣΤΥΧΕΣ ΣΤΙ ΜΑΘΙΣΙ





(Μ-Πλ. Μ. ςκολιό τυ χ. Ανατόλι)
ΣΤΟ ΦΟΤΟ: (δεξιά) ι μαθίτρια τις 5 τάξις—ΝΙΝΑ ΚΟΠΑΤΖΟΒΑ, (αριστερά) ι μαθίτρια τις 6 τάξις—ΜΑΡΙΑ ΜΑΪΤΑΜΑΛ.

Ι ΒΑΛΙΑ ΚΙ' Ο ΑΝΤΡΑΣ-ΤΙΣ

(ΛΑΙΚΟ ΠΑΡΑΜΙΘΙ)

Μια φορά κ᾽έναν κερό ίτανε ένα αντρόγινο κε ίχε μια κόρι, πυ τι λέγανε Βάλια. Σε λίγο ι Βάλια παντρέφτικε κ᾽έφιγε απ᾽το πατρικό-τις σπίτι.

Στιν αρχί, σαν κενύρι νικοκίριδες, ζύσανε φτοχικά.

— Πίγενε στον πατέρα-μυ, μπορί να συ δόσι τίποτα να μαγιρέπσυμε, — λέι μια φορά Βάλια στον άντρα-τις.

Ο άντρας-τις το δέχτικε. Πίγε στο σπίτι τυ πεθερύ-τυ κε ίπε: μ' έστιλε ι κόρισας να μυ δόσετε τίποτα να μαγιρέπσυμε.

— Καλά, θα συ δόσο,—ίπε ο πεθερός κε τυ έδοσε ένα μεγάλο κομάτι κρέας.

Πιγένοντας στο σπίτι, ίδε κσαπλομένο στο δρόμο να πλαγιάζι ένα σκίλο, πυ γιαλίζανε τα μάτια-τυ κε έδιχνε τα άγριά-τυ δόντια. Φοβίθικε ο άντρας να μιν τον δανκάσι ο σκίλος, έρικσε το κρέας, έτρεκσε κ' έφιγε. Ο σκίλος δε σάλεπσε, ίτανε πσόφιος.

— Συ δόσανε τίποτα, — ρότισε τον άντρα-τις ι Βάλια, όταν μπίκε μέσα.

— Μυ δόσανε ένα κομάτι κρέας.

— Κε πύ ίνε το κρέας;

— Το έρικσα στο σκίλο, για να μι με δανκάσι.

— Άσκιμα έκανες,—ίπε ι Βάλια, — έπρεπε να φέρις το κρέας να το κόπσυμε μικρά κοματάκια κε να το βράσυμε μέσα στο καζάνι.

— Δεν το ίκσερα, ίπε ο άντρας-τις.— τιν άλι φορά έτσι κε θα κάνο.

Πέρασαν διο βδομάδες. Ι Βάλια πάλι τον έστιλε στον πατέρα-τις.

Αφτί τι φορά τυ δόσανε μια γύνα. Έφερε τι γύνα στο σπίτι. Βλέπι ι πόρτα ίνε κλιστί κε ι γινέκα-τυ λίπι απ᾽το σπίτι. Τί να κάνι; Σπάνι τιν κλιδαριά, μπένι μέσα κι᾽ανάβι φοτιά για να μαγιρέπσι. Κόβι τι γύνα τυ σε μικρά κοματάκια κε τα βάζι στο καζάνι. Όταν άρχισε να βράζι το καζάνι, μπίκε μέσα ι γινέκα-τυ.

— Τί κάνις;—τον ροτάι.

— Μαγιρέβο τι γύνα.—λέι.—πυ μυ έδοσε ο πατέρας-συ.

— Άσκιμα κάνις. — ίπε ι Βάλια. — έπρεπε να διπλόσις τι γύνα κε να τι βάλις στο σεντύκι.

— Δεν το ίκσερα,—ίπε ο άντρας-τις,— τιν άλι φορά έτσι κε θα κάνο.

Πέρασαν ακόμα διο βδομάδες. Ι Βάλια πάλι τον έστιλε στον πατέρα-τις.

Τιν τρίτι φορά τυ δόσανε ένα πρόβατο. Έφερε το πρόβατο στο σπίτι. Βλέπι ι πόρτα ίνε κλιστί κε ι γινέκα-τυ λίπι απ᾽το σπίτι. Τί να κάνι; Σπάνι τιν κλιδαριά κε μπένι μέσα με το πρόβατο.

Γλίγορα τσάκισε το κεφάλι κε τα πόδια τυ προβάτυ, το δίπλοσε κε το έβαλε μέσα στο σεντύκι.

Ίσια-ίσια εκίνι τιν όρα μπίκε μέσα ι γινέκα-τυ.—Τί κάνις; — τον ρότισε.

— Να, μυ δόσανε ένα πρόβατο κε το έβαλα στο σεντύκι.



— 'Αςκιμα έκανες.— ίπε ι Βάλια,—έπρεπε να πας το πρόβατο ςτι μàντρα, να τυ δόςις να φάι χορτάρι κε να πιί νερό.

— Δεν το ίκςερα,—ίπε ο άντρας-τις,—τιν άλι φορά έτςι κε θα κάνο.

Πέραςαν τρις βδομάδες ακόμα, ι Βάλια πάλι τον έςτιλε ςτον πατέρα-τις.



Αφτί τι φορά δεν τυ δόςανε τίποτα, ςτίλανε μαζί-τυ το κοριτςàκι-τυς, για να κιτάκςι πος ζι ι μεγαλίτερι αδερφί-τις.

'Εφταςαν ςτο ςπίτι. Ο άντρας βλέπι, ότι ι πόρτα ίνε κλιςτί κε ι γινέκα-τυ λίπι. Τί να κάνι; Σπàνι τιν κλιδαριά κε μπένι μέςα.

Πίγε το κοριτςάκι ςτι μάντρα κε το έβαλε να τρόι χορτàρι.

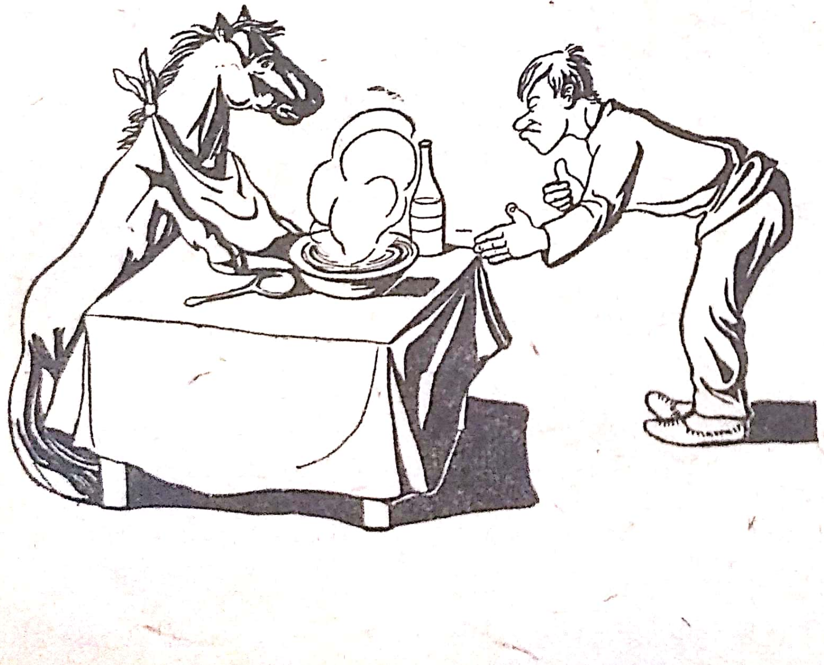
Μπένι μέςα ι γινέκα-τυ. Τì χαμπάρια—ροτάι τον άντρα-τις. Τίποτα, ίρθε μαζί-μυ ι αδερφύλα-ςυ για να κιτάκςι πός ζις,—ίπε ο άντρας-τις.

— Κε πυ ίνε;

— 'Ινε μέςα ςτι μάντρα. Τιν έβαλα να τρόι χορτάρι.;

— 'Αςκιμα έκανες,—ίπε ι Βάλια,—έπρεπε να τιν καθίςις ςτο τραπέζι κε να τις δόςις να φάι κε να πιί.

— Δεν το ίκςερα,—ίπε ο ντρας-τις,—



τιν άλι φορά έτςι κε θα κάνο.

— Πέραςε ακόμα κάμποςος κερός, ι Βάλια πάλι τον έςτιλε ςτον πατέρα-τις.

— Πάρε το άλογο—ίπε ο πεθερός-τυ—κε ελάτε με τι γινέκα-ςυ ςτο ςπίτι-μας.

'Οταν ίρθε ςτο ςπίτι, βλèπι ι πόρτα ίνε κλιςτί κε ι γινέκα-τυ λίπι. Τί να κάνι; Σπάνι τιν κλιδαριά κε μπένι μèςα με το άλογο. 'Εβαλε ςτο τραπέζι λογιό-λογιό φαγιά, ρακὶ κε άρχιςε να τρόι κε να πίνι με το άλογο.

Μπένι μέςα ι γινέκα-τυ.

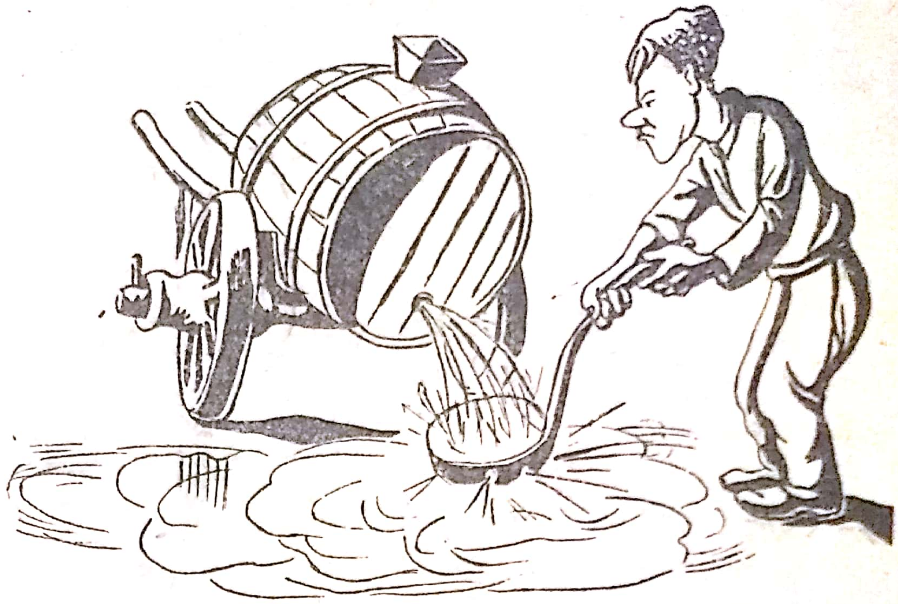
— Γιατί έφερες τ'άλογο μέςα ςτο ςπίτι;—τον ροτάι.

— Το έφερα για να πάμε κ'ι διό-μας ςτον πατέρα-ςυ. Αφύ μυ ίπες να ταγίζο το κορίτςι, εγό τòρα ταγίζο το άλογο. Μίπος δεν ίνε το ίδιο;

— Πίγενε τότες ζέβκςε το άλογο ςτι ςάνια,—ίπε ι Βάλια. 'Οταν κςεκινίςανε να πάνε, ι Βάλια τυ λέι:—κίτακςε εκί, όταν θα μας προςκαλέςυν ςτο τραπέζι να μιν τρος πολί κε ςκάςι ι κιλιάςυ, όταν θα πατό ςτο πόδι-ςυ, άλο να μιν τρος.

— Καλά,—ίπε,—έτςι κε θα κάνο.

'Εφταςαν ςτο ςπίτι. Σε λίγο τυς φόναχςαν ςτο τραπέζι. Πάνο ςτο τραπέζι αχνίζανε ζεςτά τζιρτζίρια. Μόλις τυς ιπανε «ορίςτε», ι γάτα έτρεχςε κε πάτιςε τα πόδια τυ άντρα τις Βαλιας... Αφτός, νόμιςε, ότι τον πάτιςε ςτο πόδι γινέκα-τυ κε ύτε άρχιςε να τρόι. Τυ κάκυ επιμένανε να φάγι.



Τι νίχτα, όταν κιμίθικαν όλι, αφτός δε μπορύςε να κιμιθ', γιατί ίτανε πολί πιναζμένος. 'Ακςαφνα τυ ίρθε ι ςκέπςι, ότι τα τζιρτζίρια πυ έμιναν πρέπι να βριςκυντε ςτο φύρνο.

Σικόθικε λιπόν κε πίγε ςιγά-ςιγά ςτυ φύρνο για να βρι τα τζιρτζίρια. Πάνο ςε ένα κόςκινο ίδρε άπςιτα βαρένικα, πυ τα ετιμάςανε για το πρόγεβμα κε ςτα ςκοτινά, τάφαγε, θαρόντας, ότι ίνε τζιρτζίρια. Ι γάτα όλο τον κερό τον εμπόδιζε κε επιτέλυς έτςι τιν έςπροχςε, πυ έπεςε ίςια πάνο ςτιν πεθερά-τυ. Εκίνι φοβίθικε κε πάτιςε τις φονές. 'Ολι κςίπνιςαν.

Το προί άρχιςε να ζιτάι νερό, γιατί ςτέγνοςε το λαρίνκι-τυ απ'τα βαρένικα, πυ ίτανε βυτιμένα ςτο αλέβρι.

— Στιν αβλί ίνε ένα βαρέλι με νερό, —



τυ ίπε ι γινέκα-τυ,—πίγενε να πιίς.

Ο άντρας πίρε ένα μεγάλο κυτάλι, άνιχςε τιν τρίπα τυ βαρελιύ κε κρατύςε από κάτο το κυτάλι-τυ για να το γεμίςι νερό. Μα το κυτάλι ιχε τρίπες κε το νερό έτρεχε. 'Οταν ίρθε ι Βάλια να κιτάχςι τί κάνι ο άντρας-τις, ςτο βαρέλι πια ίχε μίνι μόνο λιγακι νερό.

— Νά πάρε τιν κανάτα κε πιες,—τυ ίπε ι Βάλια,—κε τυ άπλοςε τιν κανάτα.

Ο άντρας έχοςε τα χέρια μέςα ςτιν κανάτα για να πάρι από κι νερό, μα δεν μπόρεςε πια να τα βγάλι. 'Ιτανε χιμόνας, τα χέρια-τυ παγόςανε μέςα ςτιν κανατα κε από τον πόνο άρχιςε να φονάζι. 'Ολι τρέχςανε να κιτάχςυν τί τρέχι.

— Χτιπα τιν κανάτα ςτιν πέτρα κε όμα ςπάςι θα βγάλις τα χέρια-ςυ,—τυ ιπε ι Βάλια.

Ο άντρας θέλιςε να χτιπιςι μ' ορμί τιν κανάτα ςτιν πέτρα, μα δε λογάριαςε ςοςτά κε κατεβαςε τιν κανάτα ίςια πάνο ςτο κεφάλι τυ πεθερύ-τυ, πυ μόλις τον ςίμοςε. Ο πεθερός-τυ ςοριάςτικε ςκοτομένος.

Τόγραπςε ο μαθιτίς ΓΑΓΣΚΙΝ Ι. (χ. Μικρό-Γιανιςόλι) απ'τι ςιντρόφιςα ΜΠΑΡΤΑΧ Ν.

Κ. ΚΑΡΒΟΝΙΔΙ

Ο Πετράκις με τ'αεροπλάνο

Ακύο τι βοί-συ κε χαρά
Φτερόνι κε το νύ κε τιν καρδιά-μυ.
Αχ, πόσο θα ποθύσα στα πσιλά
Γοργόφτερο πυλάκι κ' εγό νάμε.

Πετό απ' τι χαρά-μυ σαν σε δο,
Πσιλά εκί πος σκίζις τον αγέρα.
Το διάβα-συ αχόρταγα θορό,
Πυλί το πέταγμά-συ στον αθέρα.

Μαζί-συ στ'υρανύ τιν απλοσιά
Πυλί κ'εγό να πὲταγα ποθύσα
Μ'ορμί, τις στρατοσφέρας τα στιχιά
Περίφανα σε πάλι θα καλύσα...

Σε βλέπο κε γλικά χαμογελό...
Το πέταγμα ποτές δεν το χορτένο..
Ταχιά κ' εγό πιλότος σα γινό
Στα σίγνεφα μαζί-συ θ' ανεβένο.

Ακύο τι βοί-συ κε χαρά
Φτερόνι κε το νυ κε τιν καρδιά-μυ.
Αχ, πόσο θα ποθύσα στα πσιλά
Γοργόφτερο πυλάκι κ'εγό νάμε.

Α. ΛΑΝΤΕΡ

Ι ΒΑΛΙΑ ΚΕ Ι ΝΙΝΑ ΓΛΙΤΟΣΑΝΕ ΤΙ ΖΟΙ ΤΙΣ ΦΙΛΕΝΑΔΑΣ-ΤΥΣ

Κάμποσες όρες πριν ν' αφίσυνε τιν κατασκίνοσι ι τρις φιλενάδες—ι Βάλια Νιτζιπυρύκ, ι Νίνα Αφόνινα κε ι Τάτα Ροδιόνοβα—πίγανε στον κάμπο να μαζέπσυνε λυλύδια. Ανεπάντεχα ι Τάτα ένιοσε ένα δινατό πόνο στο πόδι-τις. Όταν γίρισε ίδε καταγίς ένα φίδι, πυ έφεβγε.

— Φίδι!—με φόβο φόνακσε ι Τάτα.—Κορίτσια, με δάνκασε το φίδι!

Ι Βάλια κε ι Νίνα πρότα νόμισαν, ότι ι Τάτα χορατέβι, θέλι να τυς κσιπάσι. Μα ίστερα τρέκσανε βιαστικά στι φιλενάδα-τυς. Ι Τάτα στεκότανε κλομί, τρέμοντας. Ι Βάλια δεν τάχασε, έβγαλε γλίγορα τι πιονέρικι γραβάτα-τις κε με τι βοίθια τις Νίνας έδεσε σφιγτά το πόδι τις Τάτας

πιο πάνο απ' το μέρος, πυ δάνκασε το φίδι. Απ' τι μικρί πλιγί έβγενε το έμα.

— 'Ινε φαρμάκι!—στοχάστικε ι Βάλια.

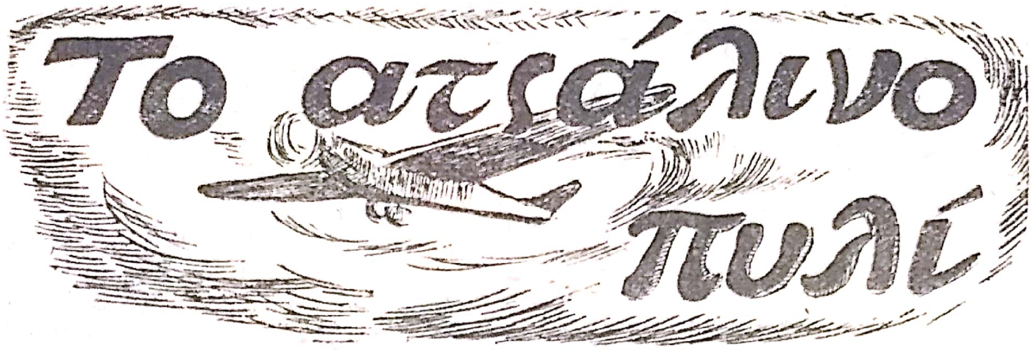
Κε, δίχος να σκεφτί, άρχισε να βιζένι το έμα απ' το πόδι τις φιλενάδας-τις. Μα ι Τάτα εσθανότανε τον εαφτότις όλο κε πιο χιρότερα. Το πόδι-τις φύσκοσε κε μελάνιασε, κε το κορίτσι δε μπορύσε πια να στέκετε. Χριαζότανε γλίγορι βοίθια. Ος τιν κατασκίνοσι ίτανε διο χιλιόμετρα. Τί να κάνυν; Κε τα κορίτσια αποφασίζυνε γλίγορα να πάνε τι φιλενάδα-τυς στιν κατασκίνοσι πάνο στα χέρια.

Στιν κατασκίνοσι ο γιατρός βοίθισε τιν Τάτα, κε γλίτοσαν τι ζοί-τις. 'Οταν στιν κατασκίνοσι μάθανε για τιν εβγενικί πράξι τον πιονέρισον όλα τα πεδιά τις ονομάσανε τολμιρές, ανδρίες κε εφεβρετικές.

'Ολες ι τρις—ι Βάλια, ι Τάτα κε ι Νίνα—μαθένυνε στιν 7 τάξι το 11-τυ σχολιύ τυ Κρασνογβαρντέισκι ραιόν, στο Λενινγράντ. 'Ιτανε πάντα αχόριστες φιλενάδες. Κε τόρα φιλιοθίκανε ακόμα πιο πολί. Ι καθεμιά-τυς ξέρι, ότι οπιαδίποτε σιμφορά κι' αν τιν έβρι, ι φιλενάδα-πιονέρισα δε θα τιν αφίσι να χαθί.



Το ατςάλινο πυλί



Πάνο από βυνά κε δάςι
Το ατςάλινο πυλί.
Απςιλά όλι τιν πλάςι
Τι διαςκίζι μέ ορμί.

Το ατρόμιτο το χέρι
Τ' οδιγά γερά, καλά,
Το πεντάγονο τ' αςτέρι
Στο φτερό-τυ αντανακλά.

ΕΠΟΔΟΣ: Απ' τι λεφτερί-μας χόρα
Πάνο, νά, γοργοπετά,
Σίγνεφα απςιφά κε μπόρα
Κε ςτα ςίνορα αγριπνά.

Νά πςιλά από το κίμα,
Τον οκεανό πετά,
Σίφυνας χιμά, άγριο κίμα,
Στον εθέρα κολιμπά.

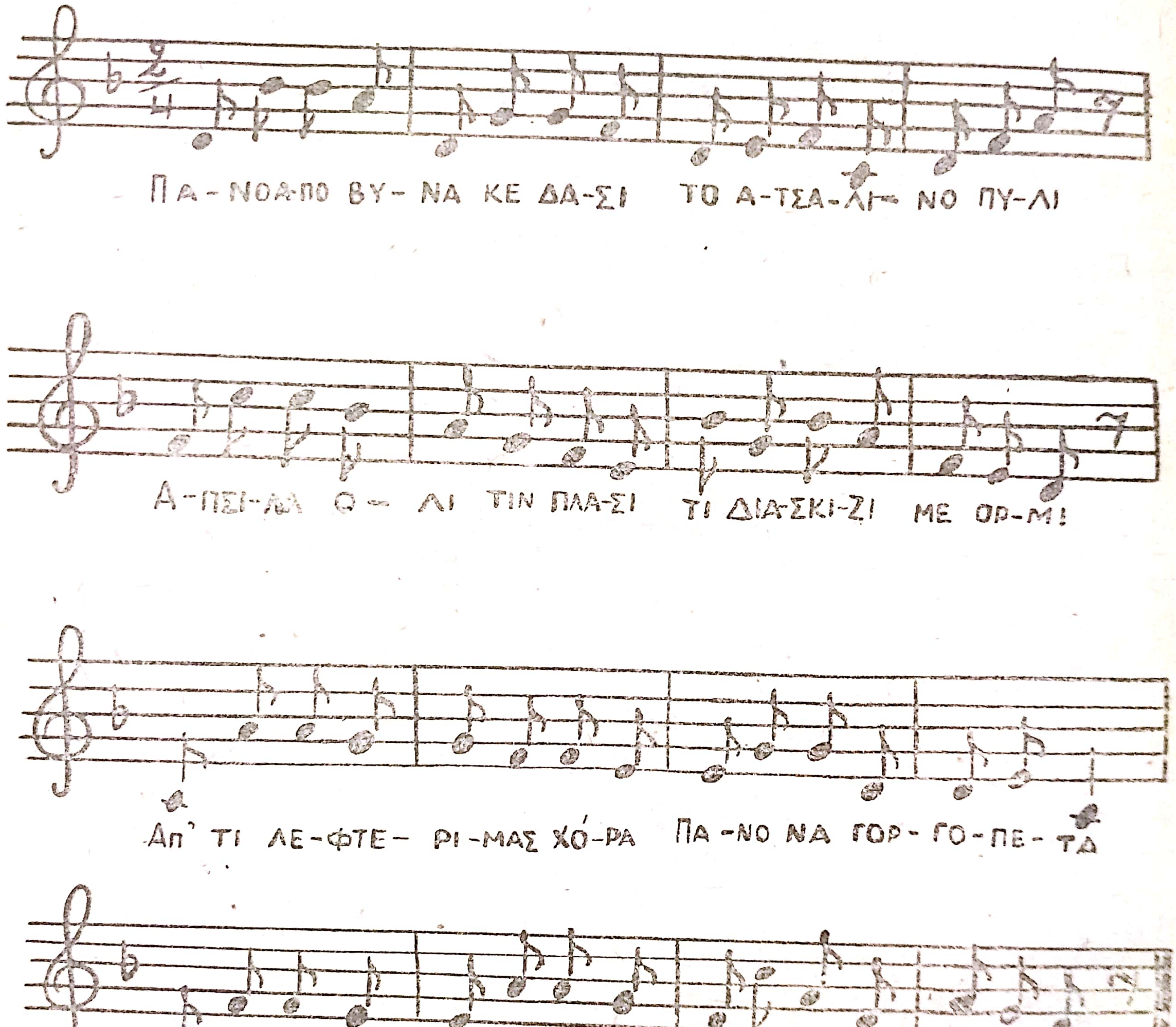
Νά, προαπαντάι το Μάι,
Νά, τον ίλιο χερετά
Στα χριςά τα νέφι πάλι
Χάνετε—πετά, πετά.
ΕΠΟΔΟΣ...

Παράφραςι—**ΜΙΚΡΥ**

Γιάλτα—Κριμέα.
VIII-1936

ΤΟ ΑΤΣΑΛΙΝΟ ΠΥΛΙ

ΜΥΣΙΚΙ—**ΠΟΤΟΤΣΚΙ**



ΛΕΚΣΙΛΟΓΙΟ

Α.

Ακμί, ι—расцвет.
Αλίπιτα—беспощадно.
'Αμινα, ι—оборона.
Ανακοχί, ι—перемирие.
Ανάμνισι, ι—воспоминание.
Ανεκςάρτιτος—независимый.
Ανίχο—принадлежать.
'Ανκιρα, ι—якорь.
Ανταναχλό—отражать.
Αντίδρασι, ι—реакция.
Απεριόριςτος—неограниченный.
Αποςτιθίζο—зубрить.
Αφιερόνο—посвящать.
Αφιονίζο—одурманивать.
Αχτίδα, ι—луч.

Β.

Βαδίζο—шагать
Βαςανίζο—мучить.
Βάτραχος, ο—лягушка.
Βλέμα, το—взгляд.

Γ.

Γιάρδα, ι—ярд (Англ. мера длины).
Γέφιρα, ι—мост.
Γνέπςιμο, το, (Νέβμα, το)—моргание, знак лицом, рукой.

Δ.

Δικαςτίριο, το—суд.
Διμιουργός—творец.
Δόκςα, ι—слава.
Δρομολόγιο, το—маршрут, расписание (поездов, пароходов и т. д.)

Ε.

Εβγνομοςίνι, ι—благодарность.
Εβνοό—благоприятствовать.
Εθελοντίς, ο—доброволец.
Εκδίκιςι, ι—расправа.
Εκςέρετος—исключительный.
Εκςορία, ι—высылка.
'Εκταχτος—чрезвычайный.
Εκφράζο—выражать.
Ελεφτερία λόγυ, ι—свобода слова.
Εμπνέο—вдохновлять.
Εντιποτικός—впечатлительный.
Εόνας, ο—век.
Επενό—хвалить.
Επικίροςι, ι—подтверждение, утверждение.
Εργολάβος, ο—подрядчик.
Εφτιχία, ι—счастье.
Εχτιμό—оценивать, уважать.

Ζ.

Ζύλια, ι—зависть.
Ζοιρός—живой.

Θ.

Θάμα, το—чудо.
Θερμαςτίς, ο—кочегар.
Θορό—созерцать, смотреть.
Θριςκία, ι—религия.

Ι.

Ικανότιτα, ι—способность.
Ιπένθιμίζο—напоминать.
Ιπιρεςία, ι—служба.
Ιπιρέτρια, ι—служанка.
Ιπόκλιςι, ι—поклон, реверанс.
Ιποτάςο—подчинять.
'Ιρεμος—тихий.
'Ιχνος, το—след.

Κ.

Καθίκον, το—задача.
Καπνοδόχος, ο—труба.
Κάργα, ι—галка.
Κάςα, ι—ящик.
Κατάδικος, ο—арестант.
Κοροιδία, ι—издевательство.

Λ.

Λαγονικό, το—ищейка, (собака).
Λαρίνκι, το—горло.
Λογοκρισία, ι—цензура.

Μ.

Μαρανκός, ο—столяр, плотник.
Μαςτιγόνο—бичевать.
Μέτοπο, το—1) фронт, 2) лоб.
Μιζίθρα, ι—творог.
Μίμιςι, ι—подражание.
Μίςος, το—ненависть.
Μνίμι, ι—память.
Μονιαζμένος—дружный.

Ν.

Νεκρός—мертвый.
Νέφος, το—облако.
Νιάτα, τα—молодость.
Νικιάζο—нанимать, отдавать в наем, арендовать.

Ο.

'Ομος, ο—плечо.
'Οπςι, ι—вид.
Ορμί, ι—напор, стремительность.

Π.

Παράταςι, ι—продолжение.
Παρδαλός—разноцветный.
Πέλαγος, το—открытое море.
Πεπίθεςι, ι—убеждение.
Περιγράφο—описывать.
Περιπέτια, ι—приключение.
Περιςτατικό, το—случай, обстоятельство.
Πίζμα, το—упорство.
Πλιμίρα, ι—наводнение.
Πλίρομα, το—экипаж, команда (корабля).
Πλόρι, ι—нос (корабля).
Πόθος, ο—желание.
Πολιβόλο, το—пулемет.
Πονιρός—хитрый.
Ποτέ—никогда.
Προςκέφαλο, το—подушка.
Προτοβουλία, ι—инициатива.
Πύπυλο, το—пух.

Ρ.

Ραγιάς, ο—раб.

Σ.

Σιμαντικός—значительный.
Σινάπτο—заключать.
Σινκενίς, ο—родственник.
Σίνταγμα, το—конституция, полк.
Σκαθάρι, το—жук.
Σκλαβιά, ι—рабство.
Σκορπίζο—разбрасывать.
Στάβλος, ο—конюшня.
Στρανκίζο—выжимать.

Τ.

Τιμορία, ι—наказание.
Τρανός—большой, великий.
Τρομερός—грозный.

Φ.

Φαρδίς—широкий.
Φαρμάκι, το—яд.
Φέρετρο, το—гроб.
Φιλενάδα, ι—подруга.
Φιςέκι, το—патрон.
Φρίκι, ι—ужас.
Φροντίδα, ι—забота.

Χ.

Χαιδέβο—ласкать.
Χριςιμοπιό—применять, употреблять.

ΤΟ ΕΛΙΝΙΚΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΤΥ ΔΟΝΜΠΑΣ

ΕΧΙ ΤΑ ΑΚΟΛΥΘΑ ΒΙΒΛΙΑ:

		Ρ.	Κ.
1.	Το πρόγραμα τις Κομιντέρνας (στι διμοτικί)	—	50
2.	Β. ΠΙΚ. Λογοδοσία για τι δράσι τις ΕΕ τις Κομ. Διεθνύς »	—	50
3.	Ι αποφάσις του VII πανκόζμιυ κονκρέσυ τις Κομυνιστικίς Διεθνύς »		35
4.	Λ. ΣΕΓΑΛ. Πολιτικί ικονομία »	5	—
5.	Γ. ΓΕΟΡΓΙΑΔΙΣ. Ι ιμπεριαλιστές ετιμάζυν νέο μακελιό »	--	50
6.	Για τυς πιονέρυς κε το πιονέρικο κίνιμα—λόγι αρχιγόν »	—	80
7.	Π. ΠΟΣΤΙΣΣΕΦ. Το πρότο Τυνγύσικο-παρτιζάνικο απόσπαζμα »	—	80
8.	Ν. ΤΙΧΟΝΟΦ. Σίμον ο μπολςεβίκος »	—	75
9.	Β. ΚΟΡΟΛΕΝΚΟ. Τα πεδιά τυ ιπόγιυ »	—	60
10.	Ν. ΓΡΙΓ. Ι ςκαπανίς »	—	50
11.	ΓΡΙΓΟΡΙΕΦ. Μιάμιςι κυβέντα »	—	75
12.	Α. ΥΛΙΑΝΟΒΑ. Τα πεδικά κε ςχολικά χρόνια τυ Ιλίτζ »	—	50
13.	ΣΒΙΦΤ. Ο Γύλιβερ ςτι Λιλιπυτία »	1	50
14.	Α. ΓΑΙΝΤΑΡ. Ι μακρινές χόρες »	—	65
15.	Λ. ΤΟΛΣΤΟΙ. Ι τρις αρκύδες (λιθογραφία) »	—	75
16.	ΜΑΡΣΑΚ. Ι πόςτα »	—	75
17.	Α. ΓΑΙΝΤΑΡ. Το πολεμικό μιςτικό »	2	—
18.	Β. ΥΝΚΟ. Ο Γαβριάς »	—	45
19.	Α. ΓΑΙΝΤΑΡ. Σκολιό »	3	—
20.	Π.ΠΟΣΤΙΣΣΕΦ. Απ'τα περαζμένα χρόνια »	--	25
21.	Μ. ΙΛΙΝ. Διίγιμα για το μεγάλο πλάνο »	2	—
22	Μ. ΙΛΙΝ. Βυνά κε άνθροπι. »	3	—
23	ΣΒΙΦΤ. Ο Γύλιβερ ςτι χόρα τον γιγάντον. »	—	40
24.	ΔΙΜΙΤΡΟΦ. Λογοδοσία ςτο VII κονκρέσο τις Κ. Δ. (ςτι μαριυπ. διάλεχτο)	—	60
25.	ΤΡΥΜΠΛΑΙΝΙ. Σπίτι πάνο ςτον πάγο » » »	—	75
26.	Α. ΤΖΕΧΟΦ. Διιγίματα » » »	1	—
27.	Α. ΤΖΕΧΟΦ. Χοριάτες » » »	—	30
28.	ΜΑΡΙΑΜΟΦ. Το κολχόζικο δόρο (λιθοραφία) » » »	—	75
29.	ΓΟΡΠΥΝΟΒΑ. Ι φίλι-μας » »	—	80
30.	Γ. ΚΟΣΤΟΠΡΑΒ. Λ. Χοναχμπὲι » »	1	50
31.	Π. ΠΑΝΤΖ. Ο μικρός παρτιζᾶνος » »	—	50
32.	Στι μνίμι του Σ. Μ. Κίροφ (Καλιτεχν. ςιλογί ςτι διμ. κε τι μαρ. διάλεχτο).	—	50
33.	ΤΡΥΜΠΛΑΙΝΙ. Ι φτερύγες τυ ρόδινυ γλάρυ » »	—	30
34.	ΓΕΟΡΓΙΑΔΙ. Το αγιαχτασςλίχ τον λαόν τις ΕΣΣΔ » »	—	30
35.	«Νεότιτα» Αρ. 3. (Καλιτεχνικί ςιλογί ςτι διμοτικί κε τι μαριυπ. διάλεχτο)	2	50
36.	«Νεότιτα» Αρ. 4. »—» »—»»—» »—» »—» »—»	3	—

Εκδόςες τυ περιοδικύ «ΠΙΟΝΕΡΟΣ» τυ 1935 №№ 2, 3, 4, 5, 7, 8, 10 11, 12 κε τυ 1936 №№ 2, 3, 4. 5, 6, 7, 8, 9. Τιμί τυ κάθε νύμερυ—30 καπ

ΣΤΙΛΤΕ ΤΙΣ ΠΑΡΑΝΚΕΛΙΕΣ-ΣΑΣ ΜΕ ΤΑ ΑΝΑΛΟΓΑ ΠΟΣΑ ΣΤΙ ΔΙΕΦΘΙΝΣΙ:

ΜΑΡΙΥΠΟΛΙ, ΑΠΑΤΟΒΑ 24, ΕΛΙΝΙΚΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΤΥ ΔΟΝΜΠΑΣ.

2694/15

ТΙΜΙ 30 καπ.
ЦЕНА 30 коп.

37—129

ΠΕΔΙΑ!

ΓΡΑΦΙΤΕ ΣΙΝΤΡΟΜΙΤΕΣ ΣΤΟΝ «ΠΙΟΝΕΡΟ»

Ο «Πιονέρος» ίνε μινιάτικο ικονογραφιμένο περιοδικό κε βγιγέ ςε 2 τιπογραφικά φίλα.

Στο περιοδικό πέρνυνε μέρος ι καλίτερι ρομιί ςινγραφιάδες κε ι πεδικί ανταποκριτές από το Δονμπάς, τιν Κριμέα, το Βόριο Κάφκαςο κε τον Αντικάφκαςο.

Ι ΣΙΝΤΡΟΜΙ ΣΤΟΝ «ΠΙΟΝΕΡΟ» ΚΟΣΤΙΖΙ:

Για 3 μίνες . . . . 90 καπ.
„ 6 „ . . . . 1ρ. 80 „
„ 1 χρόνο . . . . 3ρ. 60 „

Ι ΣΙΝΤΑΚΣΙ

ДОНЕЦКОЕ ОБЛАСТНОЕ
ГРЕЧЕСКОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО

ΕΛΙΝΙΚΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ
ΤΥ ΔΟΝΜΠΑΣ

Μαριύπολι, Απάτοβα 24. Τιλέφονο 3-17.

ΙΠΕΦΘΙΝΟΣ ΣΙΝΤΑΧΤΙΣ: Γ. ΚΥΝΤΟΚΟΤΣΕΦ

Подписано к печати 10-I 1937 г. Уполоблита № 1722. Тираж 1330.

Стат. формат 186x264, печат. листов 2, в листе 68,000 знак., автор. листов 3¼. бум листов 2,. Мариуполь, типография Донецкого Областного Греческого Издательства. Зак. № 62.